

TA DOKUMENT JE **IZBOR ODZIVOV JAVNOSTI**, KI NASLAVLJAJO VARUHA PRAVIC GLEDALCEV IN POSLUŠALCEV, IN JE NAMENJEN ZA OBVEŠČANJE UREDNIKOV OZIROMA UREDNIŠTEV RTV SLOVENIJA TER SEZNANJANJE OBČINSTVA Z OBRAVNAVO NJIHOVIH ODZIVOV. VSEBINE ALI DELOV VSEBIN NI DOVOLJENO UPORABLJATI V NOBENEM DRUGEM KONTEKSTU.

MESEČNO POROČILO O ODZIVIH OBČINSTVA

DECEMBER 2024

Povzetek odzivov in odgovorov z izbranimi poudarki, mnenja in priporočila, statistika

Objava na spletnem naslovu www.rtv slo.si/varuh: 13. 01. 2025

Končna redakcija: 13. 01. 2025

Pripravile: Marica Uršič Zupan, Katja Karlin Musulin in Mirjana Bijelić

Poudarki v odzivih in odgovorih ter mnenja in priporočila za december 2024

Zadnji mesec v letu je prinesel najmanjše število odzivov v letu 2024, skupaj jih je bilo 152. Njihova razporeditev je bila razmeroma običajna: slaba polovica (64 oziroma 42 odstotkov) se jih je nanašalo na programe Televizije Slovenija, neobičajno veliko (33 oziroma 21,7 odstotka) na MMC, na Radio običajno malo (7), razmeroma malo (17) je bilo tudi zavrnenih. Nekaj je bilo tudi odzivov, ki so se nanašali na več medijev. Eden takih je bilo vprašanje, zakaj je RTV Slovenija na božični večer prenašala polnočnico na televiziji in kar dveh radijskih programih. V poročilu je podrobna razlaga zakonske podlage in programskih standardov o verskih vsebinah.

Drugi gledalec je TV Slovenija očital, da se je v večini oddaj izogibala adventnemu vzdušju, gledalka pa, da v oddaji Dobro jutro na mizah ni bilo adventnih venčkov.

Na božični večer na TV Slovenija so se nanašale še tri pritožbe. Razlog zanje so bile tehnične težave, zaradi katerih je med 19.20 in 20.20 potekal le program iz Dnevnikovega studia, ena božična poslanica je bila predvajana predčasno, druga sploh ne, namesto ostalih vsebin pa se je na zaslonu vrtela ura in nato program TV Maribor. Kot je podrobno pojasnjeno v poročilu, je bil razlog teh hudih težav popolna odpoved predvajalnega sistema.

Na TV Slovenija je bilo med odzivi še nekaj pritožb: več na pomanjkljivo osveževanje sporedov na TV SLO 3, dve na Informativni program zaradi napačnega zemljevida Ukrajine in Krima, na Športni program pa ena zaradi zamude pri prenosu smučanja in ena zaradi navajanja države in narodnosti pri udeležencih Svetovnega prvenstva v plavanju, ki nastopajo pod nevtralno oznako. Oddaja Tarča je prejela eno pritožbo, ker je v goste povabila nekdanjega ministra Aleša Hojsa, a tudi več pohval na dve drugi decembrski oddaji. Gledalka Slovenske kronike pa se je pritožila na prispevek o športnem ribolovu na velike ribe, ki je po njenem mnenju mučenje živali. Varuhinja je po odzivu avtorja in odgovorne urednice osvetlila obveznosti poročanja o vseh

pomembnih dosežkih športnikov v uradno priznanih športnih panogah, pa tudi dolžnost RTV Slovenija, da spodbuja in omogoča celovito javno razpravo o ravnanju z živalmi.

Ena gledalka je predlagala več pozitivnih vsebin v poročilih, poslušalka poročil na Valu 202 pa več novic iz Slovenije. Ker daljša poročila tudi za Val 202 pripravlja Prvi program Radia Slovenija, ji je varuhinja predstavila oddajo Po Sloveniji in druge oddaje na Prvem, Valu 202 in drugih radijskih programih, v katerih je veliko slovenskih vsebin. Starejšemu poslušalcu pa je varuhinja pomagala do enostavnega naročila podkasta Prvaki tedna na Prvem, saj včasih oddajo zamudi, nekatere pa rad posluša tudi ponovno.

Kar 33 odzivov je bilo decembra na MMC, kar je dvakrat toliko kot običajno. Povečalo se je tako število pritožb zaradi umika komentarjev (ki so se večinoma izkazale kot neupravičene), kot tudi število odzivov na novinarske vsebine in nepravilno podpisovanje fotografij. En uporabnik pa je opozoril na težavo tistih, ki se ne strinjajo z uporabo piškotkov, saj ne morejo dostopati do vseh fotografij.

Med petimi odzivi na jezikovno kulturo je bilo kar nekaj zanimivih: gledalko Ambientov je zmotila besedna zveza »ko se vrnemo nazaj«, gledalca kviza Vem! beseda »blesavost« kot sinonim za neumnost, gledalca Prvega dnevnika pa besedna zveza »enakost spolov« namesto enakih možnosti, ne glede na spol.

Na dostopnost programov je bilo kar sedem odzivov. A samo eden med njimi je bil kritičen, do oddaje Športnik leta, ki je bila brez podnapisov in brez tolmača za znakovni jezik. Drugi odziv je bila pobuda za podnaslavljanje oddaje Zelena luč na Valu 202. Ostali odzivi pa so bili pohvale in zahvale RTV Slovenija, ki je decembra uvedla samodejno podnaslavljanje oddaj v živo, s čimer se je za gluhe in naglušne zelo povečalo število dostopnih oddaj - četudi z napakami, ki jih samodejno podnaslavljanje neizbežno dela.

Dve pohvali je decembra prejel še Kulturni in umetniški program TV Slovenija, eno za oddajo Pričevalci, drugo pa za dokumentarni film o ZRC SAZU Znanost, umetnost, družba.

Kazalo vsebine

TELEVIZIJA SLOVENIJA.....	5
I. INFORMATIVNI PROGRAM.....	5
Prvi dnevnik, 2. 12.: »Zemljevid Ukrajine brez Krima!?«.....	5
Dnevnik, 18. 12.: »Zemljevid Ukrajine brez polotoka Krim, ki je bil enako obarvan kot Rusija«	6
Dnevnik, 13. 12.: Napaka pri zapisu letnice Eme, ki bo prihodnje leto	7
Slovenska kronika, 25. 12.: »Lov na velike ribe kot športni dosežek«	8
Tarča, 19. 12.: »Da gospa Žnidaršič v oddajo s tako temo povabi g. Hojsa, je pa ...!«.....	10
Oddaja Marcel brez elektronskega naslova	11
Pobuda: »Idealno bi bilo, da bi se poročila začela s pozitivno vsebino«	12
Pohvali	14
Mnenje o rubriki Vreme.....	14
II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM	14
Pohvali	14
III. RAZVEDRILNI PROGRAM.....	15
Vem!, 12. 12.: »Zmotil me je namen zbiranja denarja«	15
Dobro jutro: o vsebinah, ki se ponavljajo, in adventnih venčkah.....	16
IV. ŠPORTNI PROGRAM	17
Zamujen začetek prenosa 2. vožnje veleslaloma, 14. 12.	17
»Prenosi smučanja se vse bolj umikajo na stranski tir«	17
SP v plavanju: Zakaj »ruski športniki«, če nastopajo pod nevtrarno oznako?.....	18
Mnenje: »Pri komentatorjih zaznavam pridih negativnega komentiranja«	19
V. SPLOŠNO.....	20
»Lahko bi opolnoči ugasnili TV SLO 3 in kaj prihranili«	20
»V sporedu TV SLO 3 ne objavljate več posodobljenih dnevnih redov posameznih sej Državnega zbora«	20
Mnenji.....	21
RADIO SLOVENIJA	22
I. RADIO PRVI	22
Na pravi strani: Se oddaja letos vrača na program?.....	22
Kako dostopam do podkasta Prvaki tedna?	23
II. RADIO SPLOŠNO.....	23
Očitki na premalo novic iz Slovenije in na ukinitve Zrcala dneva na Valu 202.....	23
MMC.....	25
I. NOVINARSKÉ VSEBINE	25
»Tisti, ki ne sprejemamo vtičnikov in piškotov, namesto slik vidimo le praznino z znakom«.....	25
II. UPORABNIŠKE VSEBINE.....	27
Vprašanja uporabnika o moderiranju komentarjev	27

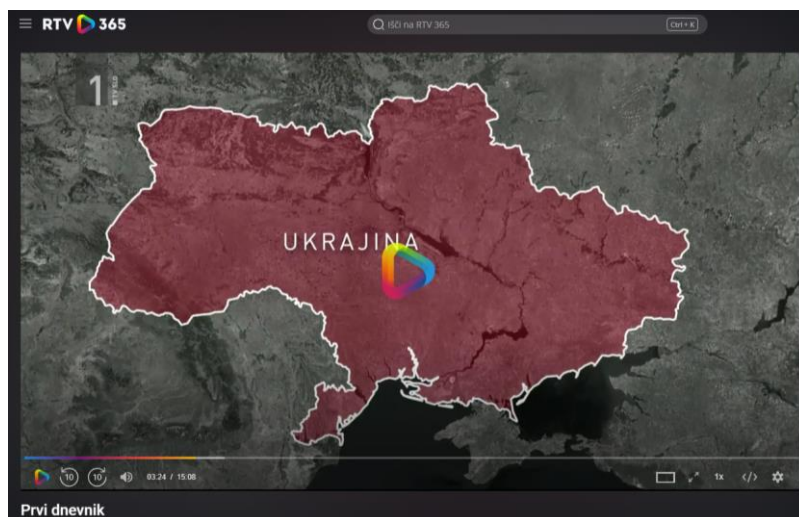
»Pod člankom ste mi brisali komentar. Prosil bi, da mi poveste razlog izbrisa.«	28
RTV SLOVENIJA	30
I. JEZIKOVNA KULTURA	30
Prvi dnevnik, 10. 12.: »Trdim, da enakost spolov ne obstaja«	30
Kviz Vem!, 13. 12.: »Blesavost, da je sinonim za neumnost«	31
Ambienti: »Ko se vrnemo nazaj«	32
II. TEHNIČNE ZADEVE	32
Namesto programa se je na ekranu vrtela ura.....	32
»Nesprejemljivo, da se mimo napovednika "zamenja" otroško vsebino z versko«	34
III. DOSTOPNOST IN PRILAGOJENI PROGRAM.....	35
»Zakaj sta Dobro jutro in Tarča označeni z napisom "živo", če pa sta opremljeni s podnapisi?« ...	35
Pobuda za podnaslovitev oddaje Zelena luč na Valu 202	36
Zahvala Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije za sprotno podnaslavljanje	36
Pohvala in zahvala predsednika Auris Kranj za podnaslovljene športne oddaje, 22. 12.....	37
Mnenje o dostopnosti oddaj s podnapisi: pohvala Tarči, kritika prireditvi Športnik leta 2024	37
IV. SPLOŠNO	37
Res RTV Slovenija ni omenila obiska predsednice Republike Slovenije v Vatikanu?	37
Zakaj polnočnice na RTV Slovenija?	38
STATISTIKA	41

TELEVIZIJA SLOVENIJA

I. INFORMATIVNI PROGRAM

Prvi dnevnik, 2. 12.: »Zemljevid Ukrajine brez Krima!?«

Gledalec G. K. se je pritožil nad objavljenim pomanjkljivim zemljevidom Ukrajine v prispevku v [Prvem dnevniku](#), 2. decembra:

»V prispevku v današnjem Prvem dnevniku ob 13. uri je bil objavljen prispevek o vojni v Ukrajini, med drugim tudi zemljevid Ukrajine brez Krima!? Kolikor mi je znano, Slovenija ni priznala priključitve Krima Rusiji. Res da je RTV po "depolitizaciji" postala skrajno levo usmerjeno /.../, vsega pa si vendarle ne morete in ne smete privoščiti.

Pričakujem(o), da se gledalcem opravičite in objavite popravek v naslednjih poročilih ob 17. uri ali pa v Dnevniku ob 19. uri.«

Urednica Uredništva dnevnoinformativnih oddaj TV Slovenija Maša Tomažin Hladen

Napaka je nastala v grafiki, žal je ni nihče opazil. Se opravičujemo in smo se tudi pogovorili. Hvala za opozorilo; v naslednjih oddajah smo popravili.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

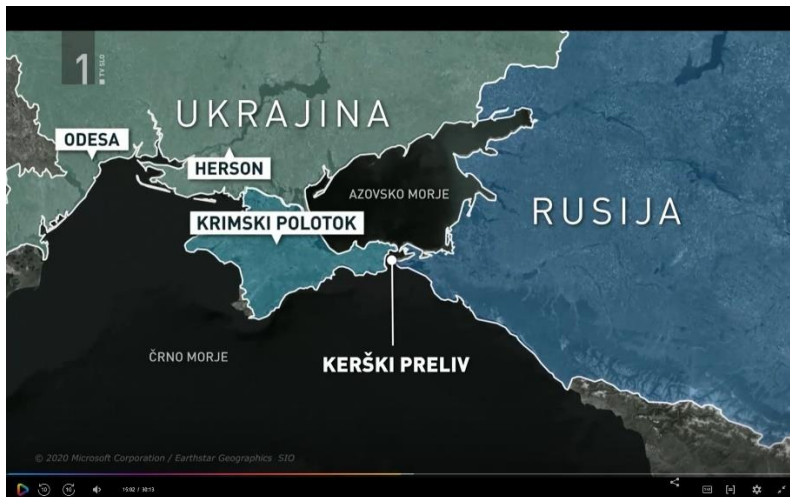
Kot je razvidno iz odgovora, so napako v naslednjih oddajah odpravili in objavili pravi zemljevid ter se za napako tudi primerno opravičili.

Gledalec se je odzval:

»Tematika z zemljevidom Ukrajine je v današnjih dneh zelo občutljiva, zato upam, da boste tudi v bodoče pozorni pri grafikah.«

Dnevnik, 18. 12.: »Zemljevid Ukrajine brez polotoka Krim, ki je bil enako obarvan kot Rusija«

Gledalec G. K. je varuhinji pisal ponovno 18. decembra in v dopisu opozoril, da so v [Dnevniku](#), 18. 12., znova objavili »zemljevid Ukrajine brez polotoka Krim, saj naj bi bil ta obarvan enako kot Rusija«:

»Res ne vem, ali se zavestno norčujete iz gledalcev, ali imate tako nerazgledane urednike informativnih programov. V današnjem (18. 12. 2024) Dnevniku ob 19. uri ste ponovno objavili zemljevid Ukrajine brez polotoka Krim, ki je bil enako obarvan kot Rusija.

Krim je Ukrajina, ne Rusija! In prosim, ne se spet izgovarjat na "grafiko", za tako napako bi morala /.../. Vsaj na resni nacionalni televiziji.

Prosim, da tokrat objavite popravek in opravičilo gledalcem v jutrišnjem Dnevniku ob 19. uri, mislim, da to zahteva tudi novinarski kodeks. Smatram, da si to zasluži tudi ukrajinski narod, ki trpi pod rusko agresijo!«

Urednica Uredništva zunanjepolitičnih oddaj TV Slovenija Marta Razboršek

Z zemljevidom, ki smo ga uporabili pri vesti: »V Rusiji poteka odstranjevanje olja, ki se je v Črno morje izlilo po nedeljski nesreči dveh ruskih tankerjev v Kêrškem prelivu. 3000 ton kurilnega olja je onesnažilo okoli 50 kilometrov plaž. V obmorskem letališču Anápa so zaradi izlitja razglasili izredne razmere. Do zdaj so prostovoljci in reševalci očistili več kot osem kilometrov obale«, nikakor nismo odvzemali ozemlja Ukrajini.

Krimski polotok, ki je tudi geografski pojem, si je Rusija sicer pripojila že leta 2014 po referendumu, zato ga vse grafike prikazujejo nekoliko drugače kot ozemlje Ukrajine. Včasih je barva Ukrajine s Krimom enaka, a je zarisana črtna meja med območjema, včasih je meja barvna. V zadnjem primeru, 18. 12. 2024 v oddaji Dnevnik, kjer smo skušali pokazati, kje je do razlitja kurilnega olja prišlo, je bila razlika barvna – ozemlje Krima, ki si ga torej lasti tudi Rusija, čeprav je mednarodno-pravno del Ukrajine, pa je bilo vmesne barve, s čimer smo prikazali tudi politična razmerja med Rusko federacijo in Ukrajino.

Menimo, da je zemljevid razumljiv in želimo, da gledalec sprejme naše pojasnilo. Nikakor se ne opredeljujemo do ozemelj, grafično pa skušamo prikazati z barvami, črticami, mejami ..., katera ozemlja so tudi v ukrajinskem primeru trenutno pod ruskim nadzorom.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM IN PRIPOROČILOM

Iz odgovora uredništva je razvidno, zakaj v včerajšnjem Dnevniku niso objavili popravka – menijo namreč, da je zemljevid primeren.

Iz posnetka vesti o odstranjevanju olja v Kerškem prelivu v Dnevniku, 18. 12., je razvidno, da je res, kot navaja uredništvo, barva Krima drugačna od barve Rusije, a tudi precej drugačna od barve Ukrajine. Ob običajnem ogledu posnetka zemljevida, ki je na zaslonu prisoten samo 4 sekunde, gledalec težko zazna razliko v barvi Rusije in Krima, še posebej zato, ker je nad Krimom še bel napis, ki še dodatno okrepi ločnico med Ukrajino in Krimom. Uredništvo je s tako podrobno razdelanim zemljevidom sicer poskušalo celovito obvestiti javnost o dejanskem stanju na mejnem območju med Ukrajino in Rusijo, **menim pa, da iz objavljenega zemljevida ni razvidno, da je Krim mednarodno-pravno še vedno del Ukrajine.** Glavni razlog za to je črta med Ukrajino in Krimom, ki je povsem enaka kot črta med Rusijo in Krimom, skupaj z vmesno barvo pa takšen zemljevid dopušča možnost, da gledalke in gledalci s povsem enako verjetnostjo Krim pripišejo Ukrajini ali Rusiji. Iz zemljevida torej ni razvidno, da je Krim del Ukrajine, četudi je pod nadzorom Rusije. To pomeni odmik od Poklicnih meril in načel novinarske etike v programih RTV Slovenija, ki od programskih ustvarjalcev v točki 1.1 zahtevajo natančnost:

»Sporočilo mora ustrezati dejstvom in ne sme biti zavajajoče ali neresnično«.

Ker gre v primeru Ukrajine in Krima tudi za občutljivo politično vprašanje in spoštovanje mednarodnega prava, je potrebna v teh primerih še posebna previdnost.

Zato priporočam uredništvu Informativnega programa, da pri pripravi zemljevida Krima in drugih zasedenih delov Ukrajine te pripravlja še posebej skrbno: v vseh primerih, ko bi občinstvo lahko zemljevid razumelo na več načinov, pa s spremljajočo razlago ali kontekstom, da bo gledalkam in gledalcem vedno nedvoumno jasno, kakšno je uradno mednarodno-pravno stanje določenih ozemelj in kakšno dejansko stanje glede izvajanja nadzora teh ozemelj ali drugih konkretnih dejanj na terenu.

Prosim za odzivno poročilo na priporočilo.

Gledalec se je odzval:

»Hvala za odgovor. Dejstvo je, da nobeno uredništvo, še posebej na nacionalni televiziji, nima pravice kakorkoli spreminjati meje mednarodno priznane države, niti za dele države uporabljati druge barve, ali celo risati črtkane črte mej znotraj te države.«

Dnevnik, 13. 12.: Napaka pri zapisu letnice Eme, ki bo prihodnje leto

Gledalka D. G. je opozorila na napačen zapis letnice pri napovedi Eme (in ne Evrovizije) prihodnje leto v prispevku [Dnevnika](#), 13. decembra:

»V osrednji informativni oddaji je bilo v podnapisih objavljeno: »Kdo bo nastopal na Evroviziji 2014?« Napaka ali kaj drugega?»

Urednica Uredništva dnevnoinformativnih oddaj TV Slovenija Maša Tomažin Hladen

Žal se nam je zgodila napaka in se opravičujemo. Seveda je šlo za Emo 2025.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Urednica se je za napako primerno opravičila in verjamem, da bo po vašem dopisu tudi opozorila zaposlene, da so pri podnapisih še pozornejši in da jih pred objavo pregleda več ljudi.

Slovenska kronika, 25. 12.: »Lov na velike ribe kot športni dosežek«

Gledalka B. Č. se je odzvala na prispevek o lovu na velike ribe v [prispevku](#) v Slovenski kroniki, 25. decembra. Ker je bil objavljen tudi v Primorski kroniki in so ga pripravili v uredništvu koprskega regionalnega TV-programa, sta odgovora pripravila tamkajšnja novinar in odgovorna urednica. Navajamo odziv gledalke:

»Sem redna gledalka vaših programov, zelo cenim vašo profesionalnost, pestrost in nepristranskost vsebin. S svojimi odločitvami, kaj uvrstiti v program, vplivate tudi na javno mnenje. Zato me je zelo zmotil prispevek, v katerem je bil eksplicitno predstavljen in promoviran lov na velike ribe kot športni dosežek. Že povprečno empatična oseba tak "šport" prepozna kot dolgotrajno mučenje živali, ki ji povzroči številne telesne poškodbe in hud stres ter naknadne okužbe, če zaradi vsega skupaj sploh preživi. Princip "ujemi in spusti" je le izgovor za tako nevzdržno ravnanje s čutečim živim bitjem. Želela bi si, da bi v bodoče strožje presojali, če so take vsebine primerne za nacionalno televizijo.«

Avtor prispevka Dean Jelačin

Za pripravo prispevka smo se odločili, ker športni ribolov velja v svetu za priznano športno panogo, ki poteka pod okriljem Mednarodne zveze za športni ribolov. V Sloveniji pa pod okriljem Zveze za športni ribolov na morju (<https://www.zsrm-slo.org/>).

Športni ribolov velja v svetu za priznano športno panogo, ki se odvija po določenih pravilih. Ta so bila v preteklosti tudi zaradi pritiska dela javnosti omiljena, tako da se danes na večini tovrstnih tekmovanj lov odvija na način »ujemi in izpusti«. Ribiči uporabljajo tudi biorazgradljive trnke. Glede na to, da so ribiči, omenjeni v prispevku na tekmovanju, zastopali barve naše države, nosili uniforme in simbole Slovenije, poročanja ne ocenjujem kot spornega. Ker se je tekmovanje odvijalo na najvišji ravni športne panoge, so o tekmovanju poročali tudi drugi, verjamemo pa, da so ob podpornikih tega športa tudi taki, ki mu nasprotujejo.

Odgovorna urednica Regionalnega TV-programa v RTV-centru Koper – Capodistria Mojca Petrič Bužan

Novinar našega uredništva je prispevek pripravil, ker gre za uradno priznano športno panogo in za dogodek, kjer so udeleženci z vidika rezultatov uspešno zastopali barve Slovenije. Gre za dejavnost, ki pritegne širši krog gledalcev.

Osebnostno delim mnenje pritožnice, da šport ne sme biti dejavnost, ki povzroča trpljenje živali. Upam, da bomo tudi mi kot javni medij v prihodnje vzpodbudili javno razpravo o tem, sama si bom prizadevala v tej smeri.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Avtor in odgovorna urednica sta pojasnila razloge za pripravo prispevka, odgovorna urednica je nakazala tudi pomisleke o dejavnosti, ki jo je prispevek obravnaval, in napovedala lastno prizadevanje, da bi RTV Slovenija o tem spodbudila javno razpravo.

Menim, da se je uredništvo odzvalo primerno. Če o tekmovanju v športnem ribolovu na velike ribe sploh ne bi poročali, ne bi ničesar prispevali k izboljšanju ravnanja z velikimi ribami oziroma k morebitnemu opuščanju športnega ribolova na velike ribe. Poročanje pa je lahko izhodišče za nadaljnjo, bolj poglobljeno in celovito osvetlitev športnega ribolova kot dejavnosti, ki ima poleg pozitivnih učinkov, značilnih za vse športe, tudi negativne posledice na živali in okolje.

S tem je uredništvo sledilo programskim standardom in zakonskim določbam. Zakon o RTV Slovenija namreč v 4. členu javnemu zavodu med drugim nalaga, da:

»zagotavlja kakovostne informacije o vseh pomembnih kulturnih, političnih, zgodovinskih, športnih, socialnih in ekonomskih dogodkih; /.../

-spodbuja šport.«

Športni ribolov je v Sloveniji in svetu uradno priznana športna panoga. V Sloveniji so športniki, ki se ukvarjajo s športnim ribolovom na morju, uradno registrirani in kategorizirani pri Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, skladno s pogoji, pravili in kriteriji, ki jih potrjuje Strokovni svet RS za šport na predlog Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez. S tega vidika torej ni razloga, da RTV Slovenija ne bi poročala o udeležbi slovenskih športnikov na svetovnem prvenstvu v športnem ribolovu v Mehiki, na katerem so dosegli tretje mesto. RTV Slovenija je dolžna poročati o vseh pomembnih športnih tekmovanjih, torej tudi o športnem ribolovu na morju.

Obenem pa to RTV Slovenija ne odvezuje družbene odgovornosti, deloma zapisane že v Zakonu o RTV Slovenija, ki ji nalaga, da informira o vprašanih varstva okolja in da *»spodbuja kulturo javnega dialoga ter omogoča širok prostor za javne razprave o problemih v družbi«*. K temu jo zavezujejo tudi Programski standardi v poglavju III, ki ji za delovanje v interesu javnosti zapisujejo *»zavzemanje za reševanje podnebne in biodiverzitetne krize ter spodbujanje skrbi za okolje, naravo in stabilno podnebje«*.

RTV Slovenija je dolžna vsakič, ko zazna potrebo po širši družbeni razpravi o pereči družbeni, okoljski ali katerikoli drugi temi, to spodbuditi. Vprašanje športov, ki imajo lahko negativne učinke na živali in okolje, je vsekakor ena takih tem. Pri tem pa si mora RTV Slovenija prizadevati, da vsako razpravo pripravi celovito, strokovno, z vseh zornih kotov in upošteva vse možne kontekste.

Tarča, 19. 12.: »Da gospa Žnidaršič v oddajo s tako temo povabi g. Hojsa, je pa ...!«

Gledalka V. S. se je pritožila nad izborom gostov v oddaji [Tarča](#), ki je bila na sporedu 19. decembra:

»Pozdravljeni ga. varuhinja! Upam, da vas je malo pa vseeno bolela glava zaradi zadnje oddaje Tarča (op. a.: 19. 12. 2024). Ker /.../! Da gospa Žnidaršič v oddajo s tako temo povabi g. Hojsa, je pa ironija brez primere! Tako se strinjam z gospo Sukič, zakaj niso prišli v to oddajo. Prepričana sem, da nisem edina, ki se oglašam na to temo.

Sem redna plačnica RTV SLO. In tudi gledalka. Se strinjam s povišano naročnino. Sem sodelovala na referendumu za javno RTV SLO! Prosim odgovor!

Urednik oddaje Tarča Boštjan Kogovšek

Glede na to, da smo ob odsotnosti ključnih gostov, generalnega direktorja Policije in ministra, ki sta že drugič zavrnila sodelovanje v oddaji, povabili predstavnike strank, so se v strankah sami odločili, kdo jih bo zastopal v oddaji. Iz Levice pa so nam zgolj pojasnili, da v oddajo ne morejo poslati nikogar, ker imajo vsi vnaprej dogovorjene druge dogodke.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Urednik je pojasnil, da **so v goste povabili aktualnega ministra za notranje zadeve in generalnega direktorja Policije**. Oba bi bila **najprimernejša sogovornika za vsebino, kot je bila predvidena v vsebinski zasnovi oddaje [Tarča, 19. 12.](#)** Kot izhaja iz odgovora urednika, **pa se** ne minister ne generalni direktor Policije povabilu v oddajo **nista odzvala**.

Skladno s Poklicnimi merili in načele novinarske etike v programih RTV Slovenija morajo programski ustvarjalci o tem seznaniti gledalke in gledalce v vseh primerih, ko v oddaji ni sogovornikov, ki bi bili za obravnavano vsebino logična in primerna uredniška izbira. To še posebej velja v primerih, ko takšna odsotnost lahko pri gledalkah in gledalcih vzbuja vprašanja, zakaj primernih sogovornikov ni v oddaji, ali celo dvom v namerno izbiro drugih sogovornikov. Točka 5.3.2. Poklicnih meril namreč navaja::

»5.3.2 Zavrnitev sodelovanja v oddaji

Vsakdo ima pravico odkloniti sodelovanje v oddajah. Kadar je to nujno, je treba o tem poročati in poslušalcem in gledalcem pojasniti, zakaj nekdo ne sodeluje v oddaji.«

Voditeljica je o odsotnosti vseh ključnih vabljenih v oddajo primerno seznanila gledalke in gledalce pred začetkom pogovora v studiu, ko je (na času 18.06) dejala:

»/.../ Ministra za notranje zadeve pa tudi nocoj kljub hudim očitkom v oddajo ni. Vabilo je zavrnil, ker je, kot pravijo, v zadnjih dneh povedal že vse, a na novinarski konferenci, kjer je imel vnaprej pripravljena pojasnila. Tudi generalnega direktorja Policije smo ponovno vabili zaman. Ker je tema tako kočljiva in ker, kot kaže, ne vedo, kaj bi povedali, pa so očitno tudi vsi predstavniki Gibanja Svobode raje ostali doma. Enako so storili v Levici. Gospod Goršek, vi ste tukaj nocoj edini predstavnik koalicijskih strank /.../«

Iz zadnjega stavka tega uvoda, pa tudi iz kasnejšega naslavljanja gostov je bilo razvidno, da **so v oddajo poleg ministra in direktorja policije povabili predstavnike vseh parlamentarnih strank in nepovezano poslanko**. To je bilo razvidno tudi iz podpisov gostov, le pri g. Hojsu je bila poleg

stranke pripisana še funkcija nekdanjega ministra za notranje zadeve. **To je skladno s Poklicnimi merili, ki v točki 9.3 o predstavitvi sodelujočih** v oddaji med drugim navaja:

»Poslušalcem in gledalcem je treba predstaviti vse pomembne podatke o komentatorju, da bodo lahko oblikovali svoje mnenje o njegovih stališčih in mnenjih. Podatki, ki jih poslušalci in gledalci morajo vedeti, so na primer: položaj in članstvo komentatorja v strokovnih organizacijah ali politični stranki, posebna akademska ali druga izobrazba. Opisi kot "svobodni novinar" ali "svobodni pisatelj" ne zadostijo tem zahtevam.«

Poleg tega točka 9.3 o gostujočih komentatorjih navaja še:

»Gostujoči komentatorji že po definiciji predstavljajo svoje sodbe (stališča, mnenja) o javnih zadevah. Glede na njihovo vlogo RTV Slovenija kot ustanova javnega servisa ne bo vedno soglašala z mnenji teh komentatorjev. Hkrati pa se bo trudila, da z njihovim izborom zagotovi najširšo predstavitev pluralnih mnenj o še tako spornih dogodkih ali temah in da, ko je to pomembno, predstavi stališča in mnenja z različnih območij v državi. RTV Slovenija si bo dosledno prizadevala povabiti komentatorje, ki so znani po tem, da lahko povejo strokovno mnenje, izhajajoče iz natančnih informacij.«

Načrtovana izbira gostov v oddaji je bila torej primerna in skladna s Poklicnimi merili in načeli novinarske etike v programih RTV Slovenija, prav tako s Programskimi načeli, ki v točki 1 pišejo:

»1. Univerzalnost

Programske vsebine in storitve so namenjene in dostopne vsem družbenim skupinam pod enakimi pogoji in nikogar ne izključujejo. RTV Slovenija tako sooblikuje skupni prostor izražanja in razširjanja raznovrstnih stališč, ki prispevajo k demokraciji, družbeni povezanosti, vključenosti, pripadnosti ter s tem k razvoju posameznika in družbe.«

Na oddajo Tarča, ki je bila na sporedu 19. 12., sem sicer prejela samo dva odziva: vašo kritiko in eno pohvalo.

Gledalka se je odzvala:

»Hvala za pojasnila! Se opravičujem vam in uredniku!

Nimam navade tako reagirati. Sicer v glavnem gledam TV SLO in poslušam vse tri radijske programe. Sem zadovoljna z vsebinami.

Še naprej vas bom gledala in poslušala. Vse dobro vam želim!«

Oddaja Marcel brez elektronskega naslova

Gledalec **P. K.** je vprašal, zakaj oddaja Marcel nima elektronskega naslova, prek katerega bi gledalci lahko komunicirali z ustvarjalci oddaje:

»Pred časom sem vam pisal, da oddaja Marcel nima elektronskega naslova. Do danes se ni spremenilo nič. Ste preverili, zakaj je tako?«

Urednik tedenskih oddaj Dejan Ladika

Oddaja Marcel še nima svojega poštnega predala. Ko ga bomo vzpostavili, bomo o tem obvestili gledalce.

Če ima gledalec kakšno konkretno vprašanje, se lahko obrne tudi name in mu z veseljem odgovorim.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM IN PRIPOROČILOM

Če imate torej kakšno vprašanje za ali o oddaji, lahko pišete uredniku oddaje, lahko pa tudi meni in bom vaš dopis posredovala naprej. Vsekakor je primerno, da je vsaka oddaja dosegljiva gledalkam in gledalcem tudi prek elektronske pošte. Nenazadnje tudi Programski standardi RTV Slovenija v točki 3 navajajo:

»Kot javni medij stopa v korak s časom, je odprt za nove zamisli in nove talente ter deluje kot vodilna, inovativna in kreativna medijska sila. Spodbuja javnost k sodelovanju pri soustvarjanju vsebin /.../.«

Če oddaja nima niti elektronskega naslova ali drugih komunikacijskih kanalov, namenjenih najširšemu občinstvu, gledalke in gledalci težko sodelujejo z mnenji in predlogi pri ustvarjanju vsebin.

Zato **priporočam uredništvu Informativnega programa, da preveri obstoječe načine komuniciranja posameznih oddaj ali uredništev z občinstvom, jih morda revidira, poenoti ... in prosim za kratko odzivno poročilo.**

Pobuda: »Idealno bi bilo, da bi se poročila začela s pozitivno vsebino«

»Vesel sem, da se lahko na vas obrnem s predlogi za RTV-vsebine. V nedeljo sem po dolgem času spremljal poročila ob 13h. Vsebina je bila kot vedno profesionalno izpeljana, tu moram priznati, da so kadri na RTV res dobro podkovani.

A moram omeniti eno stvar, na barvo oz. poudarek vsebine. Če na kratko povzamem vsebino 15 minut nedeljskih poročil ob 13h: vojne, protesti, prenosljive bolezni, posledice poplav v Španiji in 20 sekund o praznikih na domačih tleh.

95 % vsebine je delovalo temačno in tesnobno. V ljudi se ob takih novicah naseli strah in brezup. Poročila bi morala biti vedno uravnotežena, vsaj polovico časa bi se lahko predvajala vsebina s pozitivno konotacijo. Idealno bi bilo začeti z lepimi stvarmi. Mediji močno vplivajo na počutje gledalcev in na vzdušje v državi. Kako veliko poslanstvo lahko imate! Na to je opozarjal že nekdanji predsednik dr. Danilo Türk, ki se je zavzemal, da bi bile vsebine v medijih tudi spodbudne in pozitivne vsaj polovico predvajanega termina in to je tudi javno spodbujal. Kako prav je imel! Namesto da je RTV poslal svojega novinarja v Španijo, bi ju lahko poslal nabirat vsebino po domačih tleh - po možnosti na lov za pozitivno vsebino. Ljudje smo te žejni in lačni. Posledice španskih poplav lahko RTV dovolj dobro iz tujih medijev, če ne še bolje! A poročanje z domačega terena poznajo najbolje domači novinarji. In še to: tudi manj prijetne vsebine se da poročati v bolj svetlih barvah.

Spodbujam Vaš kolektiv, da bi bila poročila bolj pozitivna. Idealno bi bilo, da bi se poročila začela s pozitivno vsebino, z vsebino, ki se tiče skupnosti na domačih tleh.« (J. B. Z.)

Hvala za vaše mnenje in prijeten in vzpodbuden zapis. Razumem, da so Informativne oddaje pogosto polne temačnih in tesnobnih novic in da je ves svet prepleten s krizami in vojnam ali slabimi novicami. Gre za novice, ki imajo posredni ali neposredni vpliv na naše odločevalce in na naša življenja, zato je prav, da jih sporočimo.

Ob koncih tedna imamo ob načeloma manjšem dogajanju doma posebne rubrike, zato so tudi krajši Dnevnik, kjer predstavimo najpomembnejše dogodke dneva. S sodelavci se pogosto pogovarjamo o lepih, zanimivih temah, ki bi razbile to temačnost in skušamo te vsebine pogosteje uvrščati tudi v dnevnoinformativne oddaje. Vabim vas, da si med tednom ogledate tudi Slovensko kroniko ob 19.30, ki je namenjena temam iz različnih okolij po Sloveniji. Tam je navadno več prostora za lepše in spodbudnejše novice iz našega neposrednega okolja.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Odzivi gledalk in gledalce, ki jih prejeman, so precej podobni vašim: tudi tisti, ki si želijo biti obveščeni o dogajanju po svetu - seveda takšnem, kot je, brez olepševanja – večinoma želijo tudi več spodbudnih novic in več prispevkov o iskanju skupnih točk, zblíževanju stališč, iskanju rešitev ... Pa ne samo v Slovenski kroniki, temveč tudi v Dnevniku, Odmevih in drugih informativnih oddajah.

In res je, kot trdite: tudi manj svetle vsebine se da poročati v svetlejših barvah. Zlasti po covidnem obdobju bi bile takšne usmeritve še pomembnejše.

Ker ima javna RTV velik vpliv na družbo, sem zato že jeseni 2023, v postopku sprejemanja Programsko-produkcijskega načrta za leto 2024, zapisala:

* Pri načrtovanju PPN 2024 upoštevati, da se je po epidemiji, vojnah v svetu, porastu nasilja in nestrpnosti v družbi duševno stanje mnogih državljanek in državljanov poslabšalo, zato usmeriti načrtovane **vsebine v preventivno delovanje za izboljšanje odnosov v družbi in duševnega stanja posameznikov.**

Za Programsko-produkcijski načrt za leto 2025 pa sem zapisala naslednje priporočilo:

* Vse enote naj **ohranijo analitične, polemične in kritične vsebine, s katerimi javni medij profesionalno in verodostojno predstavlja delovanje nosilcev javnih funkcij** in drugih delov družbe; porast nestrpnosti in nasilja med mnogimi družbenimi skupinami in posamezniki ter slabšanje duševnega zdravja mnogih posameznikov pa terja od javnega servisa **tudi več pozornosti preventivnim vsebinam in vsebinam, ki povezujejo različne družbene skupine, iščejo njihove skupne točke ter blažijo družbene napetosti.**

V letu 2024 se moje priporočilo uresničuje samo deloma, v posamičnih oddajah, ne pa v večini. Za leto 2025 je merilo »svetlejše« napovedal odgovorni urednik Kulturnega in umetniškega programa pri izboru Filma tedna, kar se mi zdi zelo pomembno.

Vsekakor bom tudi med letom spodbujala vsa uredništva, da poskušajo delovati v tej smeri, ne da bi se ob tem izogibali realnim problemom.

Gledalec se je odzval:

»Sem vesel vašega odziva, hvala! In ja, verjamem, da lahko skupaj naredimo nekaj za lepši jutri.«

Pohvali

Oddaji Tarča, 5. 12.

»Vse pohvale za vodenje in izbor gostov za današnjo Tarčo (op. a.: 5. 12. 2024).« (S. P.)

Oddaji Tarča, 12. 12., in voditeljici

»Včerajšnja oddaja Tarča, 12. 12. 2024, je bila odlična. Čestitke in pohvalo bi dal odlični voditeljici Eriki Žnidaršič za lepo, umirjeno, prijazno vodenje oddaje.« (A. S.)

Mnenje o rubriki Vreme

»Pred leti je bilo vedno jasno, kdaj je vreme, in kaj pri njem povedo, večinoma je bilo na koncu poročil. Zdaj pa iz dneva v dan eksperimentirate. Pred Dnevnikom ob 19-ih je popolno vreme, povedo tudi za morje in gore in za štiri dni naprej. Na koncu informativnega bloka ob 19-ih pa je le kratko in ni vedno slike za štiri dni - enkrat je, drugič je ni, kakor kdaj« (B. V.)

II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM

Pohvali

Izobraževalno-dokumentarnemu filmu Znanost, umetnost, družba - ZRC SAZU v ponovitvi, 18. 12.

»18. 12. 2024 sem na sporedu v dopoldanskem času opazil zanimiv naslov dokumentarne oddaje in si jo zvečer ogledal z zamikom: Znanost, umetnost, družba - ZRC SAZU. Film me je prijetno presenetil, zato bi rad pohvalil odlično obdelano temo na izviren način in da ste o ZRC SAZU razmišljali v širšem kontekstu doprinosa k družbi. Pohvale tudi sogovornikom, ki so lepo razvijali misli in povedali res tehtne misli. Še najbolj me je navdušil črnobel posnetek prof. Župančiča, ki je lepo povedal, kakšne so lahko posledice naših nespametnih ravnanj. Film je ponudil globok razmislek o tem, kam gremo kot družba in kaj je pomembno za naše prihodnje rodove. Vse čestitke ustvarjalcem in upam na še več takšnih vsebin, ki dajejo misliti. Zmotila me je le zgodnja ura filma, četudi je šlo za ponovitev, a si takšne vsebine po mojem mnenju zaslužijo kakšno boljšo uro za objavo.« (R. B.)

Režiser filma Amir Muratović

Zahvaljujem se za posredovano mnenje gledalca. Prijeten občutek je prebrati pohvalo, želimo si, da se to zgodi pogosteje.

Urednica Uredništva izobraževalnih oddaj TV Slovenija Katja Stamboldžioski

Najlepša hvala za poslano. Premiera je bila 29. 10. ob 20h. Seveda smo veseli vsake pohvale na naš program. Takrat so film zelo pohvalili tudi na ZRC SAZU, tako da je bil uspešen tudi v strokovnih krogih.

Odgovorni urednik Kulturnega in umetniškega programa TV Slovenija **Andraž Pöschl**

Hvala za poslano. Film je bil premierno predvajan v boljšem terminu. S ponovitvami v različnih terminih (večinoma slabših – čez dan, na SLO 2 itd.) pa dosežemo precej različne skupine gledalcev.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Urednica uredništva je pojasnila, da je bil film premierno predvajan v najboljšem možnem času – ob 20. uri na TV Slovenija 1. S tem je TV Slovenija omogočila, da je film dosegel najširši možni krog občinstva, s ponovitvijo v drugem terminu pa še dodatne gledalke in gledalce. Tako je zgledno izvajala javno službo, predpisano v 4. členu Zakona o RTV Slovenija, ki ji med drugim nalaga, da »zagotavlja kakovostne izobraževalne oddaje, v okviru katerih posreduje celoten spekter aktualnih vsebin od verskih in socialnih do naravoslovnih in tehnološko-informacijskih vsebin«, pa tudi spoštovanje programskih standardov in poklicnih meril. Film je predstavil več področij znanosti in predvsem njihovo medsebojno prepletenost ter pomen za naše življenje danes in v prihodnosti. Vse to je predstavil na dovolj poljuden način, da je lahko dosegel širok krog občinstva.

Vaš odziv je dobrodošel, saj je poleg meritev gledanosti in drugih odzivov usmeritev programskim ustvarjalcem, o čem in na kakšen način pripravljati naslednje izobraževalno dokumentarne filme.

Oddaji Pričevalci: Martin Rojko, [1.](#) in [2.](#) del, in avtorju

»Prosim, sporočite novinarju Jožetu Možini, da se mu zelo zahvaljujem za oddajo Pričevalci, v kateri je imel pogovor z g. Martinom Rojkom. Ogledal sem si oba dela (op. a.: 3. in 10. 12. 2024). Izjemno. Takšni ljudje so občudovanja vredni.« (M. J.)

III. RAZVEDRILNI PROGRAM

Vem!, 12. 12.: »Zmotil me je namen zbiranja denarja«

Gledalka I. C. je izrazila pomislek glede namena zbiranja sredstev v oddaji [Vem!](#), 12. decembra:

»Malo prej se je začela današnja (op. a.: 12. 12. 2024) oddaja! Vem, ki jo zelo rada spremljam, in vse pohvale. Me je pa danes zmotil uvod oz. namen zbiranja denarja. Za očeta s 3 sinovi, ki jih je poletni zapustila mama. Nič narobe, a glede na družbene razmere, ko pri razbitih družinah večino bremen prevzamejo matere, bi moral biti vsaj en Vem! na mesec potem posvečen materam.«

Urednica oddaje Vem! **Dajana Makovec**

Na TV Slovenija v sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine Slovenije že vrsto let en teden v decembru zbiramo sredstva za socialno – humanitarni program Eno srce, v katerem je več skladov. V kvizu Vem! smo tudi letos zbirali denarna sredstva za sklad Pomoč družinam. Pomoči potrebne družine evidentirajo lokalne organizacije ZPM, podatke o njih posredujejo

odgovornim na ZPMS, kjer izberejo eno ali več zgodb, ki jih potem predstavimo v oddajah. Tokrat so za Vem! izbrali zgodbo, ki jo omenjate. Poudarek je bil na stroških, ki jih hudo bolni oče, ki še okreva po operaciji, težko obvladuje. Smo pa v preteklih letih večkrat pripovedovali zgodbe o družinah in zbirali zanje, kjer so, tako kot pravi gledalka, breme skrbi za družino po odhodu partnerjev prevzele mame. Gre pa povsod predvsem za otroke, ki jim s takimi akcijami želimo pomagati.

ODGOVOR VARUHINJE

Kot izhaja iz odgovora, o tem, komu bodo pomagali, ne odloča TV Slovenija, temveč Zveza prijateljev mladine Slovenija, katere prostovoljci poznajo pomoči potrebne osebe in najbolje presodijo, kdo je potreben pomoči in komu bodo pomagali z akcijo RTV Slovenija.

Dobro jutro: o vsebinah, ki se ponavljajo, in adventnih venčkah

Dve gledalki sta se odzvali na oddajo Dobro jutro; ena s pripombami na »ponavljanje vsebin« in s tem povezanim izborom gostov, druga pa na »prazne mize« v studiu. Navajamo odziva:

»Oglašam se vam v zvezi z vsebinami v omenjeni oddaji. Redno in zvesto spremljam oddaje, vendar sem se zalotila, da v zadnjih mesecih večkrat preklopim na konkurenčno oddajo Jutro na Planetu. Razlogi? Vsebina in s tem povezana izbira gostov. Neumorno ponavljanje naslednjih vsebin v vaših oddajah: zdravje, pravni nasveti, kulinarika inmogoče še kaj malega, kar ni s teh področij. Omenim naj, da velja to predvsem za ljubljanski studio.

Škoda. Vaša konkurenčna televizija res ni moja izbira, a me spremljanje njihove oddaje bolj pritegne. Bi se znalo zgoditi, da nisem edina?

Hvala in veliko ustvarjalnosti ter kreativnosti v naslednjem letu. Verjamem, da ni vse odvisno od finančnega stanja ustanove.» (B. H.)

Urednica oddaje Dobro jutro Daša Lamut Prosen

Hvala za posredovano sporočilo. Ustvarjalci ljubljanske oddaje Dobro jutro se vsak dan znova trudimo, da bi gledalcem ponudili kakovostne in raznovrstne vsebine. V decembru smo za gledalce med drugim pripravili tudi adventni koledar z lepimi nagradami, v sodelovanju z ZPMS pa smo se lotili akcije »Pričarajmo praznično vzdušje«, s pomočjo katere smo družinam v stiski nekoliko polepšali decembrske dni.

Kot je razvidno iz gledanosti, se je v zadnjih mesecih gledanost oddaje Dobro jutro še celo dvignila /.../ in smo zadovoljni, da ostajamo najbolj gledana jutranja oddaja.

»Res žalostno, ko človek pogleda oddajo Dobro jutro in vidi vaše prazne mize. Malce pogledjte ostale oddaje Dobro jutro na drugih kanalih in boste videli na večini adventne venčke. Na javni RTV pa to seveda ne sme biti, ker se vidi, kdo vlada. Res žalostno.» (D. S.)

Odgovorni urednik Razvedrilnega programa TV Slovenija Mario Galunič

Na klubski mizi oddaje Dobro jutro je že vrsto dni adventni venček, res pa je, da ga ni na veliki mizi, kar se nam ne zdi prav hud 'prekršek'.

Res pa je tudi, da trenutno ne sodelujemo s podjetjem, ki je skrbelo za studijsko dekoracijo, razlogi so finančne in pogodbene narave, upamo, da nam bo januarja uspelo ponovno sodelovanje.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Pregledala sem več oddaj Dobro jutro od začetka adventnega časa in ugotovila, da so adventni venčki na klubski mizi oddaja Dobro jutro, ki poteka iz Ljubljane, na mizi oddaje, ki poteka v Mariboru, in na klubski mizi oddaje, ki poteka iz Kopra. Le na veliki mizi ljubljanskega studia adventnega venčka ni. Glede na to, da v vsaki oddaji iz ljubljanskega studia praviloma del oddaje poteka tudi za klubsko mizo, menim, da je prisotnost adventnih venčkov zadostna. Predvidevam, da ste na prvi adventni ponedeljek, ko ste mi pisali, spregledali venček na klubski mizi, oddaje v adventnem času iz Kopra in Maribora pa so bile na sporedu šele po vašem odzivu.

IV. ŠPORTNI PROGRAM

Zamujen začetek prenosa 2. vožnje veleslaloma, 14. 12.

Gledalec **M. H.** se je odzval na zamujen začetek prenosa 2. vožnje veleslaloma 14. decembra:

»Po sporedu bi se veleslalom res moral začeti ob 13:10, ker naj bi po sporedu prenašali biatlon. Biatlon pa ste zaključili s prenosom ob 12:45. Nato pa, namesto, da bi pravočasno začeli prenos drugega teka veleslaloma, ste predvajali mašilo: Vrhunci hokejskega tedna (posnetki) in zamudili začetek veleslaloma. Menili ste, saj gledalci niti opazili ne bodo. Pa smo. /.../ Lani sem vam pisal skoraj identičen primer, le da ste vrteli reklame in zamudili začetek. Takrat ste mi odgovorili, da pride do zamude zaradi živih prenosov. No, tokrat so bili posnetki, ne prenosi! Zanima me vaš odgovor oz. izgovor.«

Urednik Uredništva športnih oddaj in prenosov na TV Slovenija **Tomaž Hudomalj**

V soboto so se ženski skoki močno zavlekli zaradi razmer na prizorišču, zato smo morali prilagoditi program prenosov in ostalih dogodkov na TV SLO 2 do 13.15. Ker povzetkov hokejskega dogajanja kasneje v dnevu zaradi polnega programa ne bi mogli predvajati, smo sprejeli takšno odločitev.

»Prenosi smučanja se vse bolj umikajo na stranski tir«

Gledalec **P. P.** je izrazil razočaranje, ker prenosi smučanja na TV Slovenija po njegovem mnenju nimajo več take veljave, kot so jo imeli nekoč:

»Želel bi izraziti razočaranje nad dejstvom, da se prenosi smučanja vse bolj umikajo na stranski tir. Že nekaj let se daje prednost drugim športom; včeraj (op. a.: 1. 12. 2024), na primer, so ženski slalom zamenjali oglasi čez celoten termin tekme. Razumem, da skušate ustreči množici ljudi, vendar smučanje je vedno bil popularen šport v Sloveniji in kar nekaj nas je razočaranih nad takšnim početjem. V našem gospodinjstvu je smučanje dobesedno edina vsebina RTV SLO, ki jo

gledamo. V zameno za plačilo prispevka verjamem, da bi bilo pošteno pričakovati, da si lahko tekmo na kakšnem kanalu -slovenskem ali tujem - nemoteno ogledamo.»

Urednik Uredništva športnih oddaj in prenosov na TV Slovenija **Tomaž Hudomalj**

1. 12. 2024 sta bili hkrati na sporedu ženska tekma v alpskem smučanju v Killingtonu in moška tekma v smučarskih skokih v Ruki. Prednost smo dali skokom, ker je bila na ženskem smučanju na sporedu prva vožnja, pri skokih pa v planu že druga serija. Prvo vožnjo ženskega slaloma smo v živo prenašali na MMC TV (torej na spletni strani rtslo.si), drugo vožnjo pa v celoti v živo na TV SLO 2.

V letošnji sezoni načrtujemo prenose 70-ih tekem svetovnega pokala v alpskem smučanju in vse tekme svetovnega prvenstva v alpskem smučanju. Tri tekme svetovnega pokala bomo pokazali v posnetkih (ker se pokrivajo z drugimi športnimi dogodki), pri nekaj tekmah v tehničnih disciplinah pa bomo prvo vožnjo pokazali v posnetku. Vse te tekme si bo mogoče v živo ogledati na MMC TV.

Verjetno ste opazili, da je program zimskih svetovnih pokalov izjemno bogat, mnogokrat se dogodki med seboj prepletajo in pokrivajo. Trudimo se, da bi našim cenjenim gledalcem pokazali kar se le da veliko dogajanja v živo.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Upam, da ste z odgovorom zadovoljni, saj, kot lahko razberem iz njega, TV Slovenija ne potiska prenosov smučanja na stranski tir. Morda ste tak vtis dobili po prvih dneh, ko se je nekaj dogodkov prekrivalo in ni bilo prenosa v živo ravno za tistega, ki je vam najbolj pri srcu. Sporočite prosim, ali je ta načrtovan obseg prenosov tak, da večinoma sledi vašim pričakovanjem.

Gledalec se je odzval:

»Najlepše se zahvaljujem, da je bilo moje mnenje slišano, hvala tudi za odgovore. Vse dobro v prihajajočem letu.«

SP v plavanju: Zakaj »ruski športniki«, če nastopajo pod nevtrarno oznako?

Gledalca **I. M.** je zanimalo, zakaj je komentatorica na Svetovnem prvenstvu v plavanju povedala, od kod športniki prihajajo, glede na to, da so nastopali kot nevtralni športniki:

»Zanima me, zakaj komentatorica Jolanda Bertole uporablja naziv/ime Rusija in pridevnike ruski ipd., ob dejstvu, da plavalci na SP v plavanju nastopajo pod nevtrarno oznako? Ima potem vse skupaj kakšen smisel? Hvala za pojasnilo!«

Komentatorica v Športnem programu Jolanda Bertole

Na olimpijskih igrah so ruski in beloruski športniki, ki so dobili dovoljenje zvez in MOK-a (mednarodnega olimpijskega komiteja), tekmovali pod oznako AIN – (Athlete individual neutre – uradno francosko) – individualni nevtralni športniki. Niso smeli uporabljati simbolov, zastave, himne, barv. Na OI so lahko tekmovali pod določenimi pogoji.

Ponekod so se pojavljali kot ruski nevtralni športniki, torej se je omenjala nacionalnost. Na SP (svetovnem prvenstvu) v plavanju v kratkih bazenih v Budimpešti jih je nastopalo večje število, tekmovali so pod oznakami NAA, NAB, NAC, kar je pomenilo NAA – nevtralni športniki Belorusije, NAB – nevtralni športniki Rusije, NAC – nevtralni športniki Mehike. Tudi v Budimpešti niso smeli uporabljati simbolov, zastave, barv, ob zmagi so jim zaigrali himno mednarodne plavalne zveze. Niso smeli dajati izjav, ob zmagi so jih le pokazali. Glede na oznake za tri države se zdi smiselno, da se pove tudi nacionalnost/državljanstvo. Zato reporterji uporabljamo obe varianti, da pojasnimo gledalcem, za koga gre, iz katere države športnik prihaja.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

V arhivu sem pogledala nekaj minut tekmovanja za ženske in nisem zaznala poudarjanja nacionalnosti pri tekmovalkah, ki tekmujejo kot nevtralne športnice. Je pa komentarka občasno pojasnila, npr. pri predstavitvi ekipe: »in tule nevtralni športniki«, nato jih je naštel poimensko in dodala »beloruska četverica«. Z vidika informiranja gledalcev se mi to zdi primerno, ker ostaja v ospredju nevtralnost in tekmovanje brez oznake in zastave države, ki ne sme nastopati. Če imate kakšno drugačno utemeljitev, jo prosim sporočite.

Mnenje: »Pri komentatorjih zaznavam pridih negativnega komentiranja«

»Kot navdušena rekreativka poleg rednega gibanja rada in redno spremljam športne dogodke in tekmovanja. Večinoma se odločim za ogled na naši nacionalni TV.

Sama vedno navijam za vse naše športnike v vseh njihovih situacijah - ko jim vse uspeva in še bolj tedaj, ko jim v rezultatskem smislu ne gre najbolje.

Z zapisom varuhu sem dolgo odlašala.

Pri komentatorjih že daljše obdobje zaznavam pridih negativnega komentiranja v odnosu do naših športnikov na prizoriščih - predvsem, ko v rezultatskem smislu ne gre, kot bi si mi navijači želeli.

Kaplja do zapisa je zgolj eden od primerov:

Cenjeni športni komentator Marjan Fortin se je iz dolgoletnega kvalitetnega in korektnega športnega novinarja in komentatorja pri poročanju z biatlonskih tekmovanj nekako spremenil v kritika in jamrača z zelo pogostimi vložki in z vzdihji, kot so:

»joj, joj, joj ... katastrofa ... ne, ne, ne, tole ne bo dobro ... le kaj je šlo spet narobe« in podobno. Menim, da si naši športniki med prenosom na javni televiziji ne zaslužijo takega odnosa. Športni komentatorji si po mojem mnenju na nacionalni TV ne smejo privoščiti "gostilniškega in kavčarskega" načina komentiranja dogodkov in morajo pri svojem delu delovati strokovno in profesionalno.

Športniki so profesionalci, ki garajo za svoje nastope in oni si najbolj od vseh želijo, da bi na tekmovanjih pokazali najboljšo mogočo predstavo, povezano z lepim rezultatom.

Pustimo jim, da skupaj s svojimi strokovnimi štabi ugotovijo, kaj je realen rezultat njihovega dela ter kaj in kje je šlo morda narobe.

Seveda imam možnost ogleda na drugem/tujem športnem programu, a to ni prava izbira, zato ostajam zvesta nacionalni TV. Hvala za razumevanje.» (B. S.)

V. SPLOŠNO

»Lahko bi opolnoči ugasnili TV SLO 3 in kaj prihranili«

Gledalca **B. V.** je zanimalo, zakaj se na TV SLO 3 ponoči predvajajo ponovitve že predvajanih sej Državnega zbora, čeprav ima RTV finančne težave:

»Zakaj ponoči na TV SLO 3 predvajajo posnetke starih sej, izpred treh mesecev, ki smo jih že večkrat videli? A nimate finančnih težav? Vas to nič ne stane? Lahko bi opolnoči ugasnili TV SLO 3 in kaj prihranili.«

Vodja Službe za programsko načrtovanje, koordinacijo in predvajanje TV-programov **Mihaela Vrbec**

Delovanje predvajalnih strežnikov finančno obremenjuje javni zavod RTV SLO ne glede na to, ali predvajalni strežnik obremenjujemo s predvajanjem predhodno naloženih programskih vsebin oziroma datotek ali predvajalni strežnik obremenjujemo s predvajanjem t. i. črnine. Predvajanje ponovitvenih programskih vsebin na TV SLO 3, glasbenih spotov na TV SLO 2 ali izbranih promocijskih napovednikov na TV SLO 1 v nočnem času seveda stane, vendar je to optimalen način delovanja predvajalnih strežnikov. Tudi postopek ugašanja in ponovnega zagona stane. Ne samo, da bi bil tak način dražji zaradi dodatnih kadrovskih virov, ampak bi vsako ponavljajoče se ohlajanje in ogrevanje strežniške opreme povzročalo dodaten temperaturni stres ter posledično skrajšalo življenjsko dobo naprav. Ugasniti predvajalni strežnik ni enako kot ugasniti televizor. (Povzeto po poizvedbi pri razvojnem inženirju S. Patačku).

Ne strinjamo se z navedbo, da ponoči ni dosega gledalcev, saj podatki o gledanosti dokazujejo nasprotno. Tudi "nočne ptice" so plačniki RTV-prispevka.

»V sporedu TV SLO 3 ne objavljate več posodobljenih dnevnih redov posameznih sej Državnega zbora«

Gledalko **Z. V.** je v odzivu zanimalo, zakaj v sporedu TV SLO 3 niso posodobljeni dnevni redi sej Državnega zbora ... Navajamo odziv:

»Glede na to, da redno plačujem RTV-prispevek, me zanima, zakaj v sporedu TV SLO 3 že precej časa ne objavljate več posodobljenih dnevnih redov posameznih sej Državnega zbora, odborov, komisij, delovnih teles in podobno.«

Urednica Parlamentarnega programa **Nataša Rijavec Bartha**

V sporedu 3. programa objavljamo tudi dnevni red posamezne seje Državnega zbora. Parlamentarni program ne more imeti zelo natančnih sporedov, ker so ti odvisni od parlamentarnega dogajanja. Čeprav so posamezna zasedanja Državnega zbora in njegovih delovnih teles napovedana, praviloma ni znano, kdaj se bodo končala, velikokrat pa niti, kdaj

natančno se bodo začela (napovedano je, na primer, da se bosta seji določenega odbora in določene komisije začeli 15 minut po zaključku seje Državnega zbora, pri čemer je samo okvirno določen čas trajanja plenarnega zasedanja, saj se to lahko bodisi skrajša, bodisi s prekinitvami podaljša). Ko se odločimo za prenos ene izmed teh sej, ne vemo, kdaj se bo končala in kdaj točno bomo predvajali posnetek druge. Vsekakor pa takoj, ko je znana natančna ura dogodka, tega tudi natančno umestimo v spored, ki se na straneh RTV SLO ažurira 15 min kasneje. Na ogled z zamikom pa v uredništvu nimamo vpliva, ker je to v rokah vsakega posameznega operaterja.

ODGOVOR VARUHINJE

Konec novembra in v začetku decembra sem prejela več pripomb gledalk in gledalcev zaradi neažurnosti sporedov na TV SLO 3. Deloma so bile težave tudi posledica kadrovske vrzeli na parlamentarnem programu.

Res je, da so seje delovnih teles zelo nepredvidljive in da je iskanje kombinacij, ki se lahko predvajajo v času, ki je na voljo ob sejah Državnega zbora, zelo zahtevno. Gledalci in tudi sama sem opozorila predvsem na to, da se občasno niso osveževali sporedi neparlamentarnih vsebin glede na dejanski potek sej parlamenta in njegovih delovnih teles. Tak primer se je zgodil 18. 11. 2024, ko se je ob 16.00 začela seja odbora za infrastrukturo. Trajala je do 23.52, kljub temu pa je bilo ves čas (in še naslednji dan) v sporedu zapisano: ob 19.40 prenos seje odbora za kulturo, za njim pa še ponovitev oddaj Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, Intervju, Primorska kronika, Dober dan, Koroška, Dnevnik Slovencev v Italiji.

Dodaten odgovor urednice Parlamentarnega programa Nataša Rijavec Bartha

Verjetno se je že in se bo še kdaj zgodilo, da spored ne bo ažuriran, če se bo parlamentarno dogajanje, to velja predvsem za seje odborov in komisij, zavleklo v pozne večerne oz. nočne ure, ko se turnusi dežurnih urednikov zaključijo.

Mnenji

O oddajah in novinarjih

»Mi upokojenci se bojimo, da bodo naše oddaje ukinili, čeprav verjetno prav mi največ gledamo televizijo. Povejte prosim tistim, ki odločajo, da zelo radi gledamo oba kviza, Joker in Vem!, radi gledamo Kaj dogaja?, zelo zelo bi pogrešali Kodo in Podjetno naprej. Upam, da vse te oddaje ostanejo. Če nimajo za vse denarja, naj ukinejo Nedeljsko popoldne, tista oddaja se je izpela, ima vedno ene in iste goste in večinoma samo 'afne guncajo'. Pa še o novinarjih bi povedala mnenje naše skupine upokojencev: mnoge imamo radi in jih cenimo - Igorja E. Berganta, Rosvito Pesek, Elen Batista Štader ... in še mnoge druge. Najbolj pa cenimo Marka Milenkoviča. On je za nas številka 1 leta 2024. Tako jasno, logično in preprosto nam pojasni zahtevne stvari, da ga res občudujemo. Prenesite mu prosim naše pohvale.« (M. M.)

O adventu v TV-oddajah

»Pripombe imam na informativni in razvedrilni program. Pohvalil bi oddaje Dobro jutro, v katerih imate adventni venec, koledar delovnih dni, ki prinašajo nagrade.

A to je tudi vse, kar je na vaši televiziji zaslediti o adventu, razen v verski oddaji. Pri vseh drugih razvedrilnih oddajah, kakor tudi pri vseh informativnih oddajah, se zavestno izogibate tako povedni besedi kot je "advent" – v prevodu to pomeni pričakovanje. Na mizi informativnih oddaj (Dnevnik in druga poročila) ni adventnega venčka, ki je simbol adventa. Očitno smo v času kot pred 35 in več leti, ko je bila beseda advent prepovedana - izbrisana. Veseli december je nova beseda - kot je dedek Mraz nadomestilo za Miklavža. /.../

Tako rada bi slišala besedo advent - priprava, upanje ... /.../ Uravnotežite se že pri poročanju, saj je vsak dan slabše!« (V. Š.)

RADIO SLOVENIJA

I. RADIO PRVI

Na pravi strani: Se oddaja letos vrača na program?

Poslušalka S. V. je v odzivu vprašala, zakaj ni več na sporedu njene priljubljene oddaje Na pravi strani in ali se letos vrača na program:

»Že dlje časa razmišljam, ali naj vam pišem, in končno sem se odločila, da svoje misli delim z vami. Moja pripomba se nanaša na Prvi program Radia Slovenija, natančneje na dejstvo, da oddaja Na pravi strani, ki jo je vodila izjemna in večkrat nagrajena voditeljica Tita Mayer, ni več na sporedu. Zanima me, kdo je sprejel odločitev o ukinitvi te oddaje in ali lahko njeno vrnitev pričakujemo v letu 2025? Oddaja je namreč pomembno prispevala k razumevanju širšega družbenega konteksta, ki ga danes še posebej potrebujemo – v času, ko nasilje nad ženskami in patriarhalni vzorci še vedno niso izkoreninjeni. Verjamem, da takšna vsebina pomembno bogati radijski program in odpira nujne debate o družbenih vprašanjih, ki vplivajo na vse nas. Iskreno vas prosim za pojasnilo glede te odločitve in seveda pričakujem odkrito in argumentirano razlago, brez splošnih izgovorov, kot je, da gre za "uredniško odločitev" ali »da ni dovolj sredstev«. Srčno upam, da bo uredništvo razmislilo o vrnitvi te oddaje vsaj 1x na mesec! Vnaprej hvala za vaš čas in odgovor.«

Odgovorni urednik Radia Prvi Danijel Poslek

Drži, oddaje oziroma podkasta Na pravi strani ne pripravljamo več v tej obliki, razlog za to je bila sprva zelo dolga prekinitev produkcije iz objektivnih razlogov (odsotnost avtorice), kasneje pa smo tudi z analizo poslušanosti in dosega sprejeli odločitev, da podkasta v tej obliki v letu 2025 ne bomo pripravljali.

Vsekakor pa temo pravic in položaja žensk razumemo kot pomembno in ji enkrat na mesec (to pa je tudi enaka frekvenca kot je bila frekvenca podkasta Na pravi strani) namenjamo četrtkovo Radiosfero. Najbolj svež je ravno današnji (9. 1.) primer:

<https://prvi.rtvslo.si/podkast/radiosfera/173251633/175100024>.

V programu Prvega tako ohranjamo želeno vsebino, ohranjamo tudi frekvenco, prav tako je ista tudi avtorica tovrstne rubrike, kjer se je torej spremenilo predvsem to, da je zdaj del redne programske sheme, pred tem pa je bila samostojen podkast, ki v etru niti ni bil v celoti objavljen.

ODGOVOR VARUHINJE

Iz odgovora izhaja, da je vsebina, ki vas zanima, še vedno na sporedu vsak mesec, tudi ista avtorica jo pripravlja. Verjetno ste jo spregledali, po tem odgovoru verjamem, da jo boste zlahka našli in ji prisluhnili, morda tudi kakšni oddaji iz preteklosti, ki so na voljo v podkastih. Vsekakor sem vesela, da poslušalke in poslušalci izkazuje zanimanje za resne in pomembne družbene teme, saj je to pomembno poslanstvo javne RTV, ki pa se udejanja samo, če imajo te vsebine dovolj občinstva.

Kako dostopam do podkasta Prvaki tedna?

Poslušalec I. G. se je obrnil na varuhinjo prek klicnega centra. V pogovoru je pohvalil oddajo Prvaki tedna z gostom Milanom Kučanom, ki je bila na sporedu 23. decembra, hkrati pa je varuhinjo prosil, da mu pojasni, kako lahko dostopa do podkasta Prvaki tedna na Prvem:

»Danes, 23. 12., sem poslušal intervju z Milanom Kučanom v oddaji [Prvaki tedna](#), 1 uro, od 8. do 9. ure. Misli gospoda Kučana so bile izjemno zanimive. Na koncu je urednik dejal, da si kot poslušalec lahko naročim stalno poslušanje oddaje Prvaki tedna. Prosim, če me pokličete in pomagate, da so to uredim. Lani ste mi enkrat že pomagali pri podobni zadevi.«

Varuhinja je poslušalcu povedala, da lahko do podkasta zelo enostavno dostopa prek spletnega iskalnika na pametnem telefonu tako, da vtipka besedi Radio Slovenija, nato še Prvi Prvaki tedna in že se znajde na podkastih oddaje Prvaki tedna.

II. RADIO SPLOŠNO

Očitki na premalo novic iz Slovenije in na ukinitev Zrcala dneva na Valu 202

Poslušalka S. L. je v odzivu zapisala pripombe na informativne oddaje na Valu 202. Navajamo odziv:

»Nikakor ne morem sprejeti za pravilno, da npr. prvih 15 minut nimate novic iz Slovenije, kjer živimo in plačujemo RTV. Svetovne razmere, o katerih v večini poročja Karmen Švegl, dobiš občutek da drug, kot "njen svet", sploh ne obstaja. Npr. slovenske občine naredijo ogromno za Slovence, pa skoraj nič ne poročate o tem, kaj delajo, razvijajo, nič o številu aktivnih prebivalcev, upokojencih, študentih, šolarjih. Verjetno ministrstva tudi delajo na kakšnih projektih, ki so za ljudi, vendar ne poročate o njih skoraj nič. Večinoma poslušam poročila ob 7h in 15.30, sem jih tudi ob 22.00, pa ste jih kar ukinili. Žalostno, da se v Sloveniji nacionalna RTV ne zaveda, kje

živimo. Prosim vas za odgovor in tudi še za informacijo, na koga, poleg vas, je potrebno nasloviti predlog, da bi bilo 70 % novic v vseh poročilih vaših radijev in TV iz Slovenije, 30 % pa iz tujine.»

Odgovorni urednik Radia Prvi Danijel Poslek

Glede pripombe poslušalke lahko pojasnim, da nikakor ne drži, da prvih 15 minut informativnih oddaj nimamo novic iz Slovenije. To ne drži najprej iz razloga, da že dolžina informativnih oddaj (ko sta samo oddaji Druga jutranja kronika in Dogodki in odmevi brez športnega dela daljši od 15 minut) zanika to oceno. Kot drugo pa je dejstvo, da bistveno več oddaj začnemo z domačim kot tujim dogajanjem, kar pokaže že bežna analiza oddaj, ki jih pripravimo na ravni enega tedna. Hkrati pa je dejstvo, da vrstni red prispevkov v informativnih oddajah vedno narekuje njihova aktualnost in ne to, od kod prihajajo.

Ko govorimo o slovenskem dogajanju, pa je potrebno upoštevati širok nabor naših informativnih oddaj in dejstvo, da se praktično v vsaki oddaji najde prispevek o lokalni tematiki, v celoti pa je temu posvečena posebna oddaja Po Sloveniji, ki jo predvajamo na Prvem programu.

Glede umika oddaje Zrcalo dneva bo podrobneje pojasnil odgovorni urednik Vala 202, je pa dejstvo, da je ni na sporedu že skoraj štiri leta, torej od prenove informativnega programa marca 2021. To spremembo smo takrat zelo intenzivno komunicirali tako z notranjo kot zunanjo javnostjo.

Odgovorni urednik Vala 202 Boštjan Reberšak

Pričakovanja in želje poslušalk in poslušalcev se spreminjajo, prav tako dostopnost do informacij in radijskih vsebin. Že vrsto leto ponujamo možnost poslušanja na zahtevo, na vseh programih je možnost poslušanja na zamik in tako so vsebine dostopne najširšemu občinstvu. Podvajanje vsebin na različnih programih je izjemno zastarel prijem, ki ga uporabljajo zgolj še izjemno redke radijske hiše. Predvajanje istih vsebin na različnih radijskih postajah je bil zgodovinsko del pristopa pri pokrivanju različnih geografskih območij, kasneje so bile ključne informacije, ki jih je radio širil najhitreje. Z leti, še posebej pa z digitalizacijo, se je marsikaj spremenilo. V želji, da lahko zadostimo različnim občinstvom, moramo stremeti k spremembam radijskih programov. To pomeni, da si želimo ponujati različne vsebine na različnih programih, uporabnik pa ima vselej možnost izbire. Tako je bila že pred leti ena od sprememb odločitev, da poročila ob 22.00 predvajamo zgolj na 1. programu Radia Slovenija. Ali bo Prvi program z leti postal predvsem informativno naravnani, ter koliko in kaj od tovrstnih oddaj bo še prevzemal ali v drugačni obliki predvajal Val 202, pa je del strategije razvoja Radia Slovenija, ki mora, če želi ponujati raznovrsten in konkurenčen program, predvsem pa zadostiti vsem zakonskim obveznostim, biti razvojno naravnani.

ODGOVOR VARUHINJE

Podrobnima odgovoroma obeh odgovornih urednikov dodajam, da poskušata Prvi program in Val 202 ponujati različni program, saj imata tudi različno občinstvo. V tem je tudi namen in smisel delovanja dveh radijskih programov (in tretjega, programa Ars, ki je namenjen predvsem resni glasbi, kulturi, umetnosti in znanosti). Val 202 prenaša poleg poročil ob 7.00 in 15.30 tudi

daljša poročila ob 13.00 in 18.30, poleg tega pripravlja tudi svoja, sicer krajša poročila. V vmesnem vodenem programu ali tematskih oddajah pa prinaša pisano paleto vsebin, veliko tudi iz Slovenije. Za lažjo odločitev, kje je več slovenskih vsebin, je smiselno pregledati spored vseh treh nacionalnih radijskih postaj, pa morda še Radio Koper in Radio Maribor, ki tudi prinašata veliko slovenskih, predvsem primorskih in štajerskih novic in drugih vsebin. V povprečju je razmerje 70:30 v korist novic iz Slovenije zagotovo doseženo, nenazadnje je že število dopisnikov iz tujine neprimerno manjše kot število dopisnikov iz Slovenije, ki jim je potrebno dodati še vse novinarje, ki poročajo o posameznih področjih na državni ravni. Žal je pa zadnje leto ali dve tudi dogajanje po svetu tako pereče, da mu mora tudi radio nameniti del pozornosti, saj vpliva tudi na življenje v Sloveniji.

MMC

I. NOVINARSKÉ VSEBINE

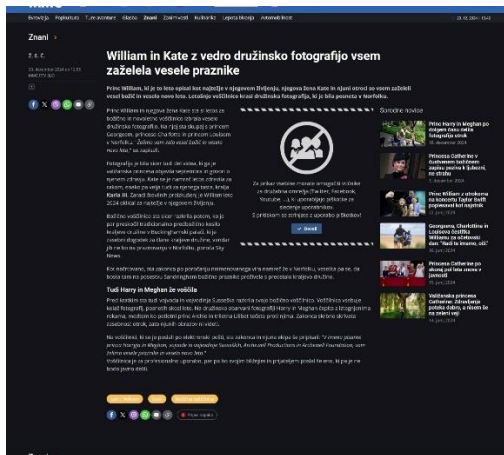
»Tisti, ki ne sprejemamo vtičnikov in piškotkov, namesto slik vidimo le praznino z znakom«

Bralec **B. P.** se je "pritožil", ker v [članku](#) na MMC-ju ni mogel videti slike, saj na spletnih straneh ne želi sprejemati vtičnikov in piškotkov:

»Poskusil vam bom čim bolj jedrnato podati pritožbo na današnjo objavo MMC v rubriki Zabava in slog: "[William in Kate z vedro družinsko fotografijo vsem zaželela vesele praznike](#)".

1. Še vedno sem trdno prepričan, da objavljanje prepisanih rumenih, tabloidnih, bulvarskih, rojalističnih vsebin ni v javnem interesu prebivalcev RS ter ni ne naloga in ne del poslanstva MMC oz. RTVS.

2. V tej "novici" o voščilnici nekega prestolonaslednika in njegove družine "vsem", je nametane dovolj slame, ki naj bi bila prepisana od Sky News, da bi si po ustaljenih navadah MMC zaslužila vsaj eno fotografijo. A tisti plačniki prispevka za slovensko javno RTV, ki ne sprejemamo raznih vtičnikov in piškotkov neznanih ponudnikov pod neznanimi pogoji, namesto slik vidimo le pretežno praznino z znakom, ki pomeni, če ga prevedem kot prometni znak, prepovedano za ljudi! Pripenjam posnetek strani.

3. Pa očitno ne gre za to, da slika ni na voljo, saj je voščilnica dobro vidna na meniju rubrike [Znani](#). Zakaj ta fotografija ni tudi v članku? Iz lenobe? Iz kaprice? Zakaj v MMC meniju, da moramo plačniki prispevka za RTVS na spletnem mestu RTVS pristajati na slikovni mrak, če ne potrdimo raznih vtičnikov in podobne novodobne šare?

Odgovorna urednica Uredništva za nove medije Ksenja Tratnik
 Novica je bila objavljena v sekciji Zabava, kjer po uredniški presoji objavljamo bolj lahkotne teme.
 Glede fotografij: Zaradi zakonskih omejitev glede avtorskih pravic je v nekaterih primerih edini način, da lahko uporabnikom pokažemo vsebine, njihov ogled na izvornih platformah.

ODGOVOR VARUJINJE Z MNENJEM
 Glede piškotkov ste opozorili na pomembno vprašanje, ki dobiva iz dneva v dan več podvprašanj in negativnih predznakov in vse manj odgovorov: kako dostopne so vsem ljudem v sodobnem svetu pomembne vsebine. Na prvi pogled se zdi, da imamo vse na dosegu roke ali tipke na zaslonu, v resnici pa je vse več vsebin bodisi nedostopnih bodisi dostopnih s posrednimi »plačili« (v zameno za podatke o naših interesih, lokaciji ...) ali prekritih z mnogimi nepotrebni, tudi »šund« informacijami. Ob upravičenih pomislekih glede nedostopnosti fotografij in (ne)potrebnosti zabavnih vsebin pa lahko v tem kontekstu vendarle ugotovimo, da spletni portal rtslo.si ponuja uporabnikom brezplačno veliko pomembnih in kakovostnih

informacij. Zato je pomembno nenehno bdenje nad kakovostjo teh poglavitnih vsebin, k čemur prispevate tudi uporabniki s svojimi kritičnimi pripombami.

II. UPORABNIŠKE VSEBINE

Vprašanja uporabnika o moderiranju komentarjev

Uporabnik **B. B.** se je na varuhinjo obrnil z vprašanji o moderiranju komentarjev. Navajamo odziv:

»Zanimivo, da je že skoraj vse moderirano na MMC-ju, kar se tiče zunanjepolitičnega dogajanja, po novem tudi konflikt v Siriji. Imam pet vprašanj, na katera bi želel odgovor.

1. Mi lahko pojasnite, od kod ta vzvod moderiranja in čemu služi? Ker "sovražni govor" se lahko pojavi pod vsakim člankom, tudi tistem o premieri nove predstave v SNG Drama. In naj spomnim, da v času JBTZ, ko naj bi vladala komunistična cenzura, se je vse objavljalo, od takrat pa naj bi civilizacijsko napredovali. Smo res?

2. Hkrati je zanimivo, da se itak ne ve, kakšni so kriteriji tega moderiranja in je to prepuščeno očitno vsakemu administratorju posebej. Ker imam na desetine dokazov v zadnjih dveh letih zbranih v direktoriju mojega e-računa, ko sem se na "neobjavo" pritožil in/ali:

a) nisem dobil odgovora;

b) sem dobil pavšalen odgovor, ki se ne ujema s Pravili foruma - torej nekdo si je pravilo za neobjavo preprosto izmislil;

c) so mi post naknadno objavili;

d) so objavili zelo žaljiv post nekomu drugemu in šele po prijavi ga izbrisali, ali pa ne;

e) se je očitno videlo po objavi drugih postov, da pravila ne veljajo za vse enako.

Torej drugo vprašanje se glasi, kako je ta zgoraj navedena diskrepanca mogoča in kdo nadzira oziroma ureja to moderatorsko službo? Kdo odloči, da bo članek moderiran ali ne?

3. Zanima me, koliko to moderiranje nas davkoplačevalce stane?

4. Kdo in na čigavo zahtevo je uvedel ta institut moderiranja (naj vas spomnim, da se je pojavil v času "pandemije" oziroma tik pred njo)?

5. Še pred tem pa je bila izvedena modifikacija foruma, po kateri je pošiljanje sporočil med forumaši bilo ukinjeno. Kdo in po čigavi direktivi je to izvedel in zakaj?»

Odgovorna urednica Uredništva za nove medije **Ksenja Tratnik** in vodja administratorjev

Administratorji vsebine moderirajo v skladu s pravili sodelovanja, ki jih potrdi vsak uporabnik ob registraciji uporabniškega računa. Pri temah, za katere v uredništvu presodimo, da so zaradi obravnavane tematike občutljive (tudi teme o vojnah in z njimi povezanem nasilju in žrtvami; teme, ki obravnavajo ranljive skupine ali dogodke, občutljive za javnost in posameznike itd.) uvedemo zaradi izogiba morebitnim kršitvam predmoderacijo. To pomeni, da so komentarji pred objavo pregledani. Razlog je predvsem v tem, da tudi pri občutljivih in konfliktnih temah ohranimo primeren nivo razprave in omogočimo uporabnikom komentiranje.

Kriteriji moderiranja so usklajeni s [standardi in pravili komuniciranja](#) na spletnem mestu rtv slo.si. V primeru, da uporabnik presodi, da smo komentar neupravičeno umaknili, nas lahko kontaktira prek obrazca "Zahtevaj pojasnilo". Zahteva naj bo napisana jasno in spoštljivo. Tudi administratorji lahko naredijo napako in neupravičeno umaknejo komentar. Tako umaknjen komentar se praviloma objavi nazaj.

Dnevno se objavi več tisoč komentarjev, zato tudi administratorji potrebujejo čas, da odstranijo morebitne kršitve. Vsekakor pa lahko kršitve prijavijo tudi uporabniki prek povezave "Prijavi neprimerno vsebino".

Odločitve o moderiranju posameznih vsebin sprejema uredništvo. Prav tako administratorji moderiramo v skladu s pravili sodelovanja in usmeritvami, ki se sprejmejo znotraj uredništva. Uporabniki imajo tudi možnost, da svoje pritožbe naslovijo neposredno na administratorja ali se obrnejo na varuha pravic gledalec in poslušalcev.

Z ukinitvijo Mojega spleta, na kar smo vse uporabnike pravočasno opozorili, so bila zaradi tehničnih razlogov ukinjena tudi zasebna sporočila.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Menim, da sta odgovorna urednica in vodja administratorjev primerno pojasnila pravila in namen moderiranja komentarjev. Zapisala sta tudi, da se lahko v primeru dvoma, da vam je kršena pravica do komentiranja, obrnete tudi name. To tudi spodbujam.

Sicer pa: od časov JBTZ naj bi kot družba civilizacijsko napredovali, ste zapisali. Naj bi. V nekaterih ozirih smo, v nekaterih pa je »napredek« tudi negativen. Zagotovo to velja za razmah nespoštljivega, tudi anonimnega pisanja komentarjev brez vsebine ali tehtnega premisleka, negativno nastrojenega ne proti dejanjem ali pojavom, temveč proti posameznikom. To je tudi posledica razmaha družbenih omrežij, ki so spremenila raven in vsebino javnega komuniciranja, žal pogosto na slabše.

Zato menim, da je naloga javnega zavoda RTV Slovenija ohranjati raven komuniciranja, tudi v komentarjih, na ravni, ki je primerna za javni zavod: vsebinska, spoštljiva, premišljena, utemeljena. To nikakor ne sme pomeniti zapiranja možnosti komentiranja ali ožjenja pluralnosti komentarjev, saj je prav omogočanje izražanja različnih mnenj naloga RTV Slovenija. Pomeni pa, da mora RTV Slovenija s pomočjo moderiranja usmerjati in spodbujati komentatorje, da svoja mnenja izrazijo spoštljivo, vsebinsko in utemeljeno. Samo takšni komentarji lahko prispevajo k resničnemu napredku družbe.

»Pod člankom ste mi brisali komentar. Prosil bi, da mi poveste razlog izbrisa.«

Uporabnik R. je administratorje MMC-ja prosil za pojasnilo, zakaj mu niso objavili komentarja. Odgovor administratorja in svoj odziv je poslal v vednost varuhinji. Navajamo korespondenco:

»Pod člankom [Osumljenec za napad v Magdeburgu obtožen petkratnega umora](#) ste mi brisali komentar. Prosil bi, da mi poveste razlog izbrisa.«

Administrator MMC RTV SLO

Komentar se ne navezuje zgolj na temo, temveč tudi na drugega uporabnika (ki ga obtožujete "protiislamističnega diskurza"). Prosimo, da se držite teme in ne prepirate z drugimi uporabniki.

Uporabnik se je na odgovor administratorja odzval:

»Prosim navedite mi, kje moj komentar uporabnika obtožuje "protiislamističnega diskurza"?!
Moj komentar se glasi: "Islam NI veja krščanstva. Bog je isti, ni pa Islam veja krščanstva. In še o "glavni doktrini" - v krščanstvu je to ljubezen, v Islamu pravičnost."
PS Vaš in moj odgovor bom poslal tudi varuhinji.«

Administrator MMC RTV SLO

Pozdravljeni še enkrat, ta komentar je zdaj objavljen:

Najprej osnove

1.) *Islam ni veja krščanstva.2.) Temelj islama je pravičnost, temelj krščanstva je ljubezen.*

ODGOVOR VARUHIJNE Z MNENJEM

Administratorjem in odgovorni urednici MMC-ja Ksenji Tratnik sem 27. 12. poslala naslednjo prošnjo za pojasnilo:

»Spoštovani,

Iz spodnjega dopisovanja, ki sem ga prejela v vednost, in iz objav komentarjev na spletni strani <https://www.rtv slo.si/svet/evropa/osumljenec-za-napad-v-magdeburgu-obtozen-petkratnega-umora/731324> razberem, da ste uporabniku /.../ neupravičeno umaknili komentar "Islam NI veja krščanstva. Bog je isti, ni pa Islam veja krščanstva. In še o "glavni doktrini" - v krščanstvu je to ljubezen, v Islamu pravičnost."

Na njegovo vprašanje, zakaj ste komentar izbrisali, ste mu odgovorili (odgovor zgoraj).

Uporabnik /.../ nikjer v komentarju nikogar ni obtožil »protiislamističnega diskurza«. Je pa to storil uporabnik /.../ v komentarju, objavljenem 22. 12. ob 22.02. in prav na ta komentar se je uporabnik /.../ odzval.

Komentar drugega uporabnika je še vedno objavljen, čeprav vsebuje po vaših navedbah sporno navezovanje na drugega uporabnika in obtožbo drugega uporabnika: »Ali tvoje pisanje spada v protiislamistični diskurz? Vsekakor.«

Če ste protiislamistični diskurz pomotoma pripisali napačnemu uporabniku, bi bilo primerno, da se mu za napako opravičite.

Prosim za odgovor, zakaj je komentar drugega uporabnika še vedno objavljen, če krši pravila, in zakaj uporabniku /.../ niste odgovorili na vprašanje, kje je drugega uporabnika obtožil protiislamističnega diskurza.«

30. decembra sem od vodje administratorjev prejela naslednji odgovor:

»Komentar uporabnika je bil v skladu s pravili in je ponovno objavljen.

Zakaj je bil kot razlog navedeno "obtožujete "protiislamističnega diskurza"? Očitno je administrator printscreen komentarja, ki nam ga je gospod posredoval, zamenjal za njegov

komentar. Komentar gospoda pa se dejansko nahaja v okvirju pod komentarjem, na katerega je odgovarjal.

Uporabniku se za nevščtenost opravičujemo.«

Primerno bi sicer bilo, da bi napako opazili že ob vašem vprašanju in se vam že takrat opravičili. A vsaj sedaj so pojasnili in se vam opravičili. To vendarle kaže na primeren odnos administratorjev do uporabnikov.

RTV SLOVENIJA

I. JEZIKOVNA KULTURA

Prvi dnevnik, 10. 12.: »Trdim, da enakost spolov ne obstaja«

Gledalec **K. E.** se je odzval na uporabo besedne zveze »enakost spolov« v [Prvem dnevniku](#), 10. decembra:

*»Vedno težje prenašam neumnosti, ki jih govorijo novinarji na TVS. Tako je novinar v Prvem dnevniku, TVS1 ob 13h, 10. 12. izjavil, da »je ena temeljnih človekovih pravic tudi **enakost spolov**«. Trdim, da enakost spolov ne obstaja. Različnost obstaja. Ne vem, od kod novinarju podatek, da je to »ena temeljnih človekovih pravic«? Varuh človekovih pravic navaja kot temeljno pravico enake možnosti ne glede na spol oziroma **enake možnosti po spolu**, ne pa enakosti spolov.*

Prosim za pojasnilo, od kod podatek, da je to ena temeljnih človekovih pravic in od kdaj in kje izhaja trditev, da sta spola enaka. Če sta, zakaj potem sploh imamo različni besedi za ženski in moški spol?/.../«

Urednica Uredništva zunanjepolitičnih oddaj TV Slovenija **Marta Razboršek** ter novinar in avtor prispevka **Adrijan Bakić**

Gledalec omenja prispevek, v katerem so na svetovni dan človekovih pravic sogovorniki, ki se ukvarjajo s tem področjem, orisali nekatere aktualne izzive na področju spoštovanja človekovih pravic. Na problem diskriminacije v družbi sta opozorili južnoafriška in armenska varuhinja človekovih pravic. Besedilo, ki je uvedlo njuni izjavi, je predstavilo nekaj težav pri neenaki družbeni obravnavi žensk v svetu. V prispevku ni bilo omenjeno, da gre za en ali isti spol, kar bi izhajalo iz razlage gledalca. Podpomen besede *enakost* je v SSKJ obrazložen kot »enakopravnost: enakost ljudi pred zakoni«. Tako je bila beseda uporabljena tudi v prispevku. Dodajmo, da 2. člen Splošne deklaracije človekovih pravic navaja, da je vsakdo upravičen do uživanja vseh pravic in svoboščin, brez razlikovanja glede na raso, barvo kože, spol, jezik, vero ... Marca 2020 je Evropska komisija sprejela strategijo, poimenovano »Unija enakosti: strategija za enakost spolov za obdobje 2020–2025«, ki med drugim navaja »Enakost spolov je temeljna vrednota EU in temeljna pravica ...« Enakost spolov pa je tudi poimenovanje za enega od 17 ciljev trajnostnega razvoja, ki jih je sprejela Organizacija združenih narodov.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM IN PRIPOROČILOM

Na podobno vprašanje, o rabi besednih zvez *enakost spolov* in *enakopravnost spolov*, sem objavila podrobni pojasnili jezikovnih svetovalcev in moj odgovor v [Mesečnem poročilu za marec 2023](#), na str. 58, in nekoliko krajše tudi v [Letnem poročilu 2023](#) na str. 163.

V primeru, ki ste ga navedli, je novinar povedal:

»Ena od temeljnih človekovih pravic je tudi enakost spolov. A le na papirju. Spremljamo vse – od popolnega zatiranja vseh pravic, kar se dogaja Afganistankam, do neenakosti pri plačilu in razširjenosti femicidov.«

Iz sobesedila (in ker je pred njim o dostojanstvu starostnikov kot človekovi pravici govoril pravnik) je sicer razvidno, da prispevek govori o enakih pravicah (moških in žensk, mladih in starih, ljudi v različnih delih sveta ...) in ne o enakosti spolov. Kljub temu bi bilo, tudi skladno s priporočilom jezikovnih svetovalcev, v tem primeru primerneje uporabiti besedno zvezo »enakost pravic ne glede na spol« ali enakopravnost; nenazadnje tudi zato, ker ima slovenščina za angleško besedo »equality« dve oziroma celo tri različne besede in je smiselno uporabiti tisto, ki je najbolj točna in v določenem besedilu najbolj razumljiva ciljni javnosti.

Zato **uredništvu priporočam, da seznanjeni člani s priporočili jezikovnih svetovalcev in jih v čim večji meri upoštevajo.**

Kviz Vem!, 13. 12.: »Blesavost, da je sinonim za neumnost«

Gledalca P. S. je zmotil izraz »blesavost«, ki ga je slišal v kvizu [Vem!](#), 13. decembra:

»Komaj sem si opomogel od prejšnje neumnosti o planetih, je že tu nova (danes, 13. 12. 24, ob 18.40 cca. v oddaji Vem!): Blesavost, da je sinonim za neumnost. Ali se v tej oddaji norčujejo iz slovenskega jezika?«

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

V [arhivu oddaje](#) sem preverila in je na času 20.57 povedano:

»Slengovski izraz za nespametnost je BLESAVOST.« Voditelj je povedal primer: »Kako blesava izjava, recimo.«

Spletni slovar Fran o besedi blesavost pravi:

[blêsav](#)-a -o; bolj (ê) sleng. *neumen, nespameten*

blêsavost-i ž, poj. (ê) sleng. *neumnost, nespametnost*

Torej je vprašanje v kvizu povsem primerno, saj je voditelj povedal, da gre za slengovski izraz, ne pa za običajni sinonim.

Gledalec se je odzval:

»Hvala lepa za odgovor. Priznam, da sem besedo "slengovski" preslišal. Za neupravičeno protestiranje se vam iskreno opravičujem.«

Ambienti: »Ko se vrnemo nazaj«

Gledalko **B. H.** moti uporaba besedne zveze »ko se vrnemo nazaj« v oddaji Ambienti:

»Sem zvesta gledalka oddaje Ambienti, ki me vedno znova prevzame in bi imela majhno lektorsko pripombo: uporaba besedne zveze »ko se vrnemo nazaj«, ki jo vztrajno uporablja voditelj, po mojem znanju, ni ustrezna. Če se motim, me seveda popravite. Želim vam ustvarjalno leto, ki prihaja.«

Odgovorni urednik Razvedrilnega programa TV Slovenija **Mario Galunič**

Z ustvarjalci oddaje Ambienti smo se pogovorili in gotovo bodo besedno zvezo »ko se vrnemo nazaj« zamenjali z ustrežnejšo in slovnično sprejemljivo. Hvala za razumevanje.

II. TEHNIČNE ZADEVE

Namesto programa se je na ekranu vrtela ura

Dva gledalca sta se pritožila, ker sta namesto najavljene božične poslanice, 24. decembra na zaslonu gledala najprej uro, nato pa program TV Maribor. Navajamo odziva:

»Na 1. programu TV SLO je bila 24. 12. 2024 ob 19.50 najavljena Božična poslanica slovenskih škofov in evangeličanskega škofa. Namesto teh poslanic se je na ekranu vrtela ura. Čez nekaj minut se je brez kakršnega koli obvestila ali opravičila pričel program iz studia Maribor. Kasneje sem izvedel, da so te poslanice predvajali pozno na drugem programu.

Mislim, da mora za take napake odgovorna urednice informativnih oddaj odgovarjati ali se vsaj nam- gledalcem - opravičiti.« (M. B.)

»TV SLO1, kaj je to danes za ena zmešnjava? Na ekranu ura. Sedaj kar neka glasba, en ansambel. Ura je 20. Vse zmešano. Ali je to štrajk? Sedaj TV Maribor. Italijansko, 6.del. Upam, da mi boste odgovorili. Tele M PLUS.« (G. H.)

Vodja Službe za programsko načrtovanje, koordinacijo in predvajanje TV-programov **Mihaela Vrbec**

V torek, 24. 12., smo v sporedih TV SLO 1 načrtovali naslednji program:

TOREK, 24. 12. 2024, TV Slovenija 1

19.53 Katoliška božična poslanica

19.57 Evangeličanska božična poslanica

20.00 Tigrček Taček, risani film

20.30 Božična noč

21.30 Božični zaplet, francoski film, 2023

23.10 Božična noč

23.45 Polnočnica, prenos prazničnega bogoslužja iz Mengša

Zaradi tehničnih težav smo osrednji večerni program na TV SLO 1 predvajali z 20-minutno programsko zamudo (katoliško božično poslanico smo predvajali pred planom, evangeličanska božična poslanica ni bila predvajana na TV SLO 1, ampak naknadno na TV SLO 2):

TOREK, 24. 12. 2024, TV Slovenija 1

19.47 Katoliška božična poslanica

20.20 Tigrček Taček, risani film

20.50 Božična noč

21.50 Božični zaplet, francoski film, 2023

23.25 Božična noč

00.00 Polnočnica, prenos prazničnega bogoslužja iz Mengša

Naknadno smo prilagodili tudi spored na TV SLO 2:

TOREK, 24. 12. 2024, TV Slovenija 2

18.45 Odpiranje svetih vrat v začetku jubilejnega leta, prenos iz bazilike sv. Petra

21.04 Evangeličanska božična poslanica

21.07 Katoliška božična poslanica, ponovitev

In obogatili spored naslednjega dne na TV SLO 1:

SREDA, 25. 12. 2024, TV Slovenija 1

10.55 Evangeličanska božična poslanica, ponovitev

Razlog: med predvajanjem Dnevnika je zatajila televizijska tehnika predvajanja programov. V ozadju predvajanja programa smo imeli popolno odpoved predvajalnega sistema, zamrznitev vseh funkcij predvajanja na TV SLO 1, TV SLO 2, TV SLO 3. Kljub trudu administratorske ekipe in ekipe tehnologov ter razvojnih inženirjev sta identifikacija tehnološke napake in administratorski poseg zahtevala svoj čas za ponovno vzpostavitev predvajalnega strežnika. V vmesnem času sta ekipi realizacije predvajanja TV-programov in TV-razdelilnice reševali predvajanje programov s programsko okornimi obvodi. Tehnološka napaka je privedla do predvajanja nepredvidenih vsebin na TV SLO 1 s prikazom ure, mestoma t. i. črnine, v nadaljevanju s predvajanjem programskih vsebin RC TV MB.

Po odpravi tehnološke napake smo predvajali programske vsebine v skladu s sporedom TV SLO 1, vendar z 20-minutno zamudo. Sprememba sporeda je bila objavljena na TTX/MMC; gledalce smo o vseh spremembah ur sporeda večernih programskih vsebin po 20.20 vseskozi seznanjali z grafično pasico.

Za tehnološko nepravilnost in zamudo pri predvajanju večernega božičnega programa se gledalcem opravičujemo.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Kot je razvidno iz podrobnega opisa dogajanja pri predvajanju programa TV Slovenija 1, razlog za odsotnost in zamik predvajanja ni bila človeška napaka, temveč tehnična - popolna odpoved predvajalnega programa. Ker ta ni deloval, ni bilo možno predvajati niti napisa z obvestilom, kaj se dogaja in kdaj lahko gledalke in gledalci pričakujejo normalno predvajanje. Tudi sama sem, podobno kot vi in številni gledalci, z velikim začudenjem že po Dnevniku, nato pa še po Slovenski kroniki in Športu, gledala na zaslonu uro, ki jo je spremljala neprijetna glasba. Minute z uro in neprijetno glasbo so se res vlekle. Ker sem bila ves čas pred zaslonom, pa sem videla katoliško božično poslanico, pri čemer sem ob preverjanju sporeda ugotovila, da je bila predvajana 6

minut pred napovedjo v sporedu, zato ste jo verjetno zamudili. Evangeličanske pa ni bilo, kot je pojasnila vodja službe, so jo predvajali kasneje na TV SLO 2.

Ko so ob 20.20 ponovno vzpostavili predvajanje, se je na zaslonu večkrat pojavil napis s pojasnilom in opravičilom. V naslednjih dneh so na TV Slovenija opravili tudi temeljito analizo vzrokov za nastale težave in sprejeli ukrepe, da se kaj podobnega ne bi več ponovilo.

»Nesprejemljivo, da se mimo napovednika "zamenja" otroško vsebino z versko«

Gledalka **N. Š.** se je pritožila, ker risanka Tigrček Taček 24. decembra ni bila na sporedu ob napovedani uri:

»Ves pretekli vikend se je med otroškim programom vrtela reklama za risanko Tigrček Taček, češ da bo na sporedu v torek, 24. 12., ob 20.uri. Naši otroci so se risanke, pričakovano, zelo veselili in lahko si zamislite razočaranje, ko je bilo ob tej uri na sporedu neka cerkvena /.../, nato pa se je takoj pričela oddaja z gospo Žarn.

Nesprejemljivo se nam zdi, da se takole mimo napovednika "zamenja" otroško vsebino z versko, če ni to celo namensko dejanje? Vesela bom odgovora, kdaj bo omenjena risanka zares na sporedu.«

Vodja Službe za programsko načrtovanje, koordinacijo in predvajanje TV-programov **Mihaela Vrbec**

V torek, 24. 12., ob 20.00 smo v sporedih TV SLO 1 načrtovali predvajanje risanke Tigrček Taček. Zaradi tehničnih težav smo risanko predvajali isti dan ob 20.20 na TV SLO 1, z 20-minutno programsko zamudo.

Razlog: med predvajanjem Dnevnika je zatajila televizijska tehnika predvajanja programov. V ozadju predvajanja programa smo imeli popolno odpoved predvajalnega sistema, zamrznitev vseh funkcij predvajanja na TV SLO 1, TV SLO 2, TV SLO 3. Kljub trudu administratorske ekipe in ekipe tehnologov ter razvojnih inženirjev sta identifikacija tehnološke napake in administratorski poseg zahtevala svoj čas za ponovno vzpostavitev predvajalnega strežnika. Po odpravi tehnološke napake smo predvajali spored v nadaljevanju, sprememba sporeda je bila objavljena na TTX/MMC; gledalce smo o vseh spremembah ur sporeda večernih programskih vsebin po 20.20 vseskozi seznanjali z grafično pasico.

Za tehnično nepravilnost in zamudo pri predvajanju risanke se gledalki opravičujemo.

Risanka Tigrček Taček je na voljo na portalu 365: <https://365.rtv slo.si/arhiv/posebne-epizode-risank/175096722>.

Urednica Uredništva otroškega in mladinskega programa TV Slovenija **Martina Peštaj**

Risanka bo še ves januar dostopna na platformi RTV Živ žav, tukaj je neposredna povezava: <https://ziv-zav.rtv slo.si/predvajaj/posebne-epizode-risank/175096722>.

Gledalci jo lahko najdejo tudi na platformi RTV 365.

Tudi na televiziji jo bomo še predvajali, datumi pa še niso določeni.

Gledalki se zahvaljujemo za spremljanje naših oddaj.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Iz odgovora je razvidno, da nikakor ni šlo za namerno dejanje. Če ste morda spremljali program TV Slovenija 1 na božični večer uro pred napovedano risanko, od 19. ure dalje, ste zagotovo tudi sami opazili veliko tehničnih napak: predvajali so se samo Dnevnik, Slovenska kronika, Kultura in Šport, vmes pa se je po več minut vrtela ura, nato so, da na zaslonu ne bi bilo črnine, vključili program TV Maribor. Risanka je bila predvajana takoj po začetku oddaje z gospo Žarn, ki je takoj po pozdravu napovedala risanko kot lep uvod v božični večer. Škoda, da niste pred zaslonom vztrajali še kakšno minuto, saj je takoj zatem sledila risanka. Žal res neprimerno napovedana v sporedu.

Če imate dostop do spleta ali pametno TV, si jo lahko ogledate v arhivu.

III. DOSTOPNOST IN PRILAGOJENI PROGRAM

»Zakaj sta Dobro jutro in Tarča označeni z napisom "živo", če pa sta opremljeni s podnapisi?«

Gledalec S. C. se je odzval na oddaji Dobro jutro in Tarča, ki sta bili opremljeni s podnapisi, zato je sklepal, da kljub oznaki »živo« na zaslonu ne potekata v živo:

»Zakaj sta oddaji Dobro jutro in Tarča označeni z napisom "živo", če pa sta opremljeni s podnapisi? Torej so bile posnete že prej (vsaj večina prispevkov). Zavajanje gledalcev. Pa zagotovo ne samo pri teh dveh oddajah. Sicer pa izgleda, da so prispevki v Dobro jutro le mašilo med predvajanji reklam. Itak. Imate pa tudi res cvetke. V petek je voditeljica rekla : "Bo šlo kot po maslu" ali nekaj v tem stilu. Kako se je glasil podnapis ? "Bo šlo kot po Masslu". He he ...«

ODGOVOR VARUHNJE

Oddaji Dobro jutro in Tarča res potekata v živo. Podnapisi za gluhe in naglušne, ki spremljajo oddajo Dobro jutro že več kot leto dni, so samodejno strojno generirani s pomočjo avtomatiziranih sistemov in so rezultat računalniškega algoritma, ki temelji na obdelavi jezika in strojnem učenju.

Oddaja Dobro jutro je prva oddaja na TV Slovenija, ki je že več kot leto dni deležna samodejnega podnaslavljanja v okviru poskusnega samodejnega podnaslavljanja, ki je plod sodelovanja RTV Slovenija in Fakultete za elektrotehniko.

V začetku decembra je TV Slovenija uvedla samodejno podnaslavljanje tudi za oddajo Tarča, v prihodnje bodo tega deležne še nekatere druge oddaje, ki se predvajajo v živo (Marcel, Politično). Lani so na ta način podnaslavljali tudi oddaje in novinarske konference ob poplavih. Prav zato, ker gre za "strojno" podnaslavljanje, imajo ti podnapisi veliko napak, kot je bila ta z maslom. Ker pa se "učijo", se bodo tudi ti podnapisi sčasoma izboljševali, kljub temu pa bo še prihajalo do napak. Kljub temu so gluhi in naglušni zelo veseli te pridobitve, saj jim omogoča, da spremljajo oddajo hkrati s sliščimi gledalci.

Ostale oddaje, pri katerih podnapise pregledajo ljudje, imajo seveda boljše podnapise. Ti imajo delno podlago že v besedilih, ki jih pripravijo novinarji, avtorji dokumentarcev ipd., kjer so tudi imena pravilno izpisana. Zato pri teh podnapisih ni takih napak.

Gledalec se je odzval:

»Ko nekateri neusmiljeno napadajo RTV Slovenija, lahko vedno navedem eno od prednosti - podnaslavljanje oddaj. Izredno koristno za slabo slišče, gluhe, tudi če ne želimo motiti ostalih članov družine ali skupine ali pa tudi v primeru zelo slabega zvoka (kot npr. v primeru nadaljevanke Jezero). Do sedaj tega ni imela nobena od naših tako čislanih komercialnih televizij. Tega, da sedaj podnaslavlja "stroj", nisem vedel. Tako da napake sedaj lažje razumem. Verjamem, da je še vedno dosti ljudi, ki so enako "nevedni" kot jaz, zato občasno dodatno pojasnilo s strani RTV SLO ne bi bilo odveč. Priporočam.«

Pobuda za podnaslovitev oddaje Zelena luč na Valu 202

»Sicer gre za radijsko oddajo na Valu202, ampak glede na tehnične možnosti (možnost izdelave dokumenta s transkriptom govora) menim, da bi tudi te oddaje lahko podnaslovili. Oddaja Zelena luč z naslovom "Naselja moramo razvijati skladno s prometnimi koridorji" s 5. 12. 2024 je namreč zelo zanimiva, saj se dotika perečega problema neurejenosti javnega prevoza, a ker imam okvaro sluha, je žal ne morem spremljati. Link do navedene oddaje je [tu](#).« (S. L.)

Vodja Oddelka za podnaslavljanje za gluhe in naglušne v MMC-ju Aida Ljubijankić

Hvala za pobudo. Trenutno razširjamo možnost spremljanja televizijskih oddaj v živo s samodejno ustvarjenimi podnapisi, kar pri vnaprej pripravljenih oddajah delamo že od leta 1997. Ko bomo imeli dovolj kapacitet in finančnih sredstev, bomo podnaslovili tudi druge vsebine.

Veliko radijskih oddaj si naši uporabniki lahko preberejo na naši spletni strani rtslo.si v obliki člankov, smo pa tudi že podnaslovili oddajo Gymnasium, ko smo dobili v ta namen evropska sredstva. Izjemoma podnaslovimo tudi druge radijske oddaje, kadar govorijo o okvarah sluha.

ODGOVOR VARUHINJE

Hvala za vprašanje in pobudo, ki gre v smeri širitve dostopnosti vsebin RTV Slovenija gluhim in naglušnim osebam. Brez vaših osebnih podatkov sem jo posredovala v vednost odgovornemu uredniku Vala 202. Omenjena oddaja ima sicer na spletni strani nekaj zapiskov, ki so povezani z vsebino vsakokratne oddaje. To seveda ni prepis oddaje, prinaša pa nekaj vsebine v zapisani obliki. Vsekakor bom vašo pobudo predstavila na seji Programskega odbora za invalide.

Zahvala Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije za sprotno podnaslavljanje

»S strani gluhih in naglušnih prejemo pozitivne povratne informacije gluhih in naglušnih glede sprotnega podnaslavljanja. Zavedamo se, da se bo zadeva vedno bolj izboljševala. Vsekakor smo veseli, da bodo oddaje v slovenskem jeziku sprotno dostopne in izražene so želje po

dostopnosti tudi tretjega programa TV Slovenija. Hvala vsem vam za skrb za okoli 200.000 oseb z izgubo sluha.« (M. V., predsednik ZDGNS)

ODGOVOR VARUHINJE

Hvala za povratne informacije. Tudi v prihodnje se priporočam za čim več takšnih in drugačnih odzivov, saj so dragocene usmeritve načrtovalcem povečevanja dostopnosti vsebin RTV Slovenija. Z veseljem odzive objavim tudi v mesečnih in letnem poročilu, kjer zanje izve tudi zunanja javnost. Tako se širi tudi zavedanje o pomenu različnih oblik dostopnosti.

Pohvala in zahvala predsednika Auris Kranj za podnaslovljene športne oddaje, 22. 12.

»Ob spremljanju nedeljskih športnih dogodkov 22. 12. 2024 in neposrednih prenosih tekem svetovnega pokala v alpskem smučanju, skokih in biatlonu, sem bil kot uporabnik res pozitivno presenečen z dostopnostjo za vse, kar pomeni, da so bile vse omenjene športne oddaje v živo prvič v zgodovini tudi podnaslovljene, zato osebno in kot uradni predstavnik vseh uporabnikov z izgubo sluha v Programskem odboru RTV za invalidske vsebine izrekam javno pohvalo in zahvalo vsem, ki so kakorkoli pripomogli k izjemnemu napredku pri realizaciji dostopnosti s podnaslavljanjem oddaj v živo.« (B. H., predsednik Medobčinskega društva gluhih in naglušnih za Gorenjsko Auris Kranj)

ODGOVOR VARUHINJE

Hvala za odziv uporabnikov. Upam, da bo tudi v letu 2025 še veliko podobnih lepih novic o širitvi dostopnosti vsebin RTV Slovenija. Še kar nekaj programov RTV Slovenija (oba regionalna programa in oba programa za avtohtoni narodni skupnosti, italijansko in madžarsko, še, če sem pravilno informirana, ni dostopnih gluhim in naglušnim, zato je skupnih ciljev še veliko.

Mnenje o dostopnosti oddaj s podnapisi: pohvala Tarči, kritika prireditvi Športnik leta 2024

»Vsekakor me veseli, da je bila tudi oddaja Tarča v četrtek, 5. 12. 2024, prvič v zgodovini v celoti dostopna v živo s podnapisi, me pa obenem žalosti, da je bila včerajšnja prireditev Športnik leta 2024 (op. a.: 10. 12. 2024), kjer so dobili priznanja tudi športniki invalidi, povsem nedostopna, saj je bila brez podnapisov in brez tolmačenja v znakovnem jeziku.« (B. H.)

IV. SPLOŠNO

Res RTV Slovenija ni omenila obiska predsednice Republike Slovenije v Vatikanu?

Gledalec, poslušalec in bralec B. B. je varuhinjo vprašal, zakaj na RTV Slovenija niso omenili obiska slovenske predsednice pri papežu Frančišku:

»Menim, da je včerajšnji dogodek (op. a.: 5. 12. 2024) zelo pomemben za Slovenijo, kolikor mi je poznano, ga RTV ni omenil. Zakaj?

Citat iz Vatican News: »Papež Frančišek sprejel slovensko predsednico Natašo Pirc Musar.

Papež Frančišek je v četrtek, 5. decembra 2024, sprejel v avdienco predsednico Republike Slovenije Natašo Pirc Musar. Po osebnem pogovoru papeža Frančiška s slovensko predsednico, ki je trajal okoli 25 minut, je sledila izmenjava darov in zatem srečanje v državnem tajništvu.««

ODGOVOR VARUHINJE

Preverila sem oddaje na dan predsedničinega obiska v Vatikanu. O njenem obisku pri papežu Frančišku so mediji RTV Slovenija poročali v naslednjih oddajah oziroma prispevkih:

TV SLO:

Prvi dnevnik, 5. 12.: [Predsednica Pirc Musar se je srečala s papežem Frančiškom](#);

Poročila ob petih, 5. 12.: [Pirc Musar pri papežu v Rimu](#);

Dnevnik, 5. 12.: [Predsednica države na obisku pri papežu](#).

RA SLO:

Druga jutranja kronika ob 7.00, 5. 12.: [Francija po nezaupnici vladi v novi politični krizi, predsednik Emmanuel Macron išče novega premierja](#) (novica se nahaja na 15.15);

Dogodki in odmevi ob 15.30, 5. 12.: [Vlada bo podaljšala delovanje ambulant za neopredeljene - a pod novim imenom "dodatne ambulante"](#). (novica se nahaja na 19.40.).

MMC:

<https://www.rtv slo.si/slovenija/predsednica-pirc-musar-je-s-papezem-franciskom-govorila-o-vojnah-v-ukrajini-in-na-bliznjem-vzhodu/729638>

Iz naštetih oddaj in besedil je jasno razvidno, da je RTV Slovenija o obisku predsednice v Vatikanu poročala. Nisem preverjala, ali je bilo poročanje zadostno in primerno pomenu obiska, bilo pa je. Če menite, da poročanje ni bilo zadostno in ali primerno, mi prosim sporočite, v čem je poročanje odstopalo od vaših pričakovanj.

Gledalec, poslušalec in bralec se je na odgovor odzval:

»Hvala lepa za odgovor in vaš čas, ki ste si ga vzeli za raziskavo objav za navedeno tematiko. Nisem zasledil in vedel za vse poročanje, ki je bilo narejeno v zvezi s to tematiko.«

Zakaj polnočnice na RTV Slovenija?

Gledalec **A. M.** se je odzval na prenose polnočnice na RTV Slovenija:

»Polnočna maša je bila predvajana na TV 1, na radiu pa na Prvem programu in programu Ars. Počutil sem se, kot da sem na Poljskem ali na Filipinih. V Sloveniji po zadnjih podatkih redno obiskuje nedeljske maše le 10 % ljudi, občasno pa prakticira verske obrede 30 % prebivalcev, ob tem pa ima cerkev svoj radijski kanal, ki odlično pokriva celotno Slovenijo./.../«

Direktorica TV Slovenija Ksenija Horvat

Bogoslužja so del veljavnega Programsko-produkcijskega načrta, ki ga izvajamo. Na tem področju se ne razlikujemo od drugih evropskih javnih medijev, ki prenos bogoslužij razumejo kot del javne službe.

Direktor Radia Slovenija Mirko Štular

Strinjam se s tem, kar je zapisala direktorica TV Slovenija.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Na božični večer so polnočno mašo predvajali ne samo na Poljskem in Filipinih, temveč zelo verjetno na vseh zahodnoevropskih in drugih javnih televizijah in radijskih postajah v državah, kjer živi znatno število kristjanov. Podobno je ob pravoslavnem božiču v državah s prevladujočo pravoslavno vero. Med letom večina javnih RTV vključuje v svoje programe tudi verske vsebine drugih pomembnejših verskih skupnosti. Tako je tudi v Sloveniji, kjer TV Slovenija poleg katoliškega bogoslužja prenaša tudi evangeličansko bogoslužje, lani je prenašala tudi bajramsko molitev. Ob zadnjem božiču pa je prenašala rimokatoliško, evangeličansko in ob pravoslavnem božiču pravoslavno poslanico.

S tem javni zavod izvaja naloge javne službe, določene v Zakonu o RTV Slovenija. V njem sicer niso predpisane konkretne oddaje in prenosi, je pa v 4. členu med drugim navedeno: »posebno pozornost posveča položaju in delovanju registriranih verskih skupnosti«. Na podoben način je v zakonu poudarjena tudi skrb za druge ožje dele slovenske družbe: italijansko in madžarsko narodno skupnost, invalide, slepe in slabovidne, gluhe in naglušne, ljudi s posebnimi potrebami ... RTV Slovenija mora po zakonu zagotavljati oddaje, ki odražajo življenje in probleme različnih struktur prebivalstva.

Podrobneje te usmeritve opredeljujejo Programski standardi RTV Slovenija, ki med vrednotami javnega medija navajajo tudi točko

»4. Raznolikost in povezovalnost

Vsebine in storitve, ki so namenjene socialno, generacijsko, interesno, vrednostno in nazorsko raznoliki družbi, so ustvarjene v različnih žanrih in posredovane preko različnih medijev in kanalov. Namenjene so vsem prebivalkam in prebivalcem v Republiki Sloveniji, Slovenkam in Slovencem v sosednjih državah in po svetu, avtohtoni italijanski in madžarski narodni skupnosti, pripadnicam in pripadnikom romske in drugih narodnih skupnosti, ki živijo v Republiki Sloveniji. Posebno pozornost namenja registriranim verskim skupnostim, ljudem z invalidnostmi in drugim ranljivim družbenim skupinam. RTV Slovenija si prizadeva za celovito ponudbo informacij, usmerjeno v raznolikost interesov najširše javnosti. Pri vsebinah in storitvah si prizadeva za enakopravno zastopano spolov. Med ljudmi z različnimi življenjskimi zgodbami in pogledi na prihodnost opravlja povezovalno vlogo ter deluje kot gradnik sodelujoče in vključujoče družbe.«

Verski program je podrobneje opisan tudi v Poklicnih merilih in načelih novinarske etike v programih RTV Slovenija:

»11.3 Verski programi

Verski programi so sestavni del programov RTV Slovenija. Programsko vodstvo RTV Slovenija mora zagotoviti, da so v verskih programih v primernih razmerjih zastopane vse verske skupnosti, registrirane pri Uradu za verske skupnosti. /.../

Ljudi in držav praviloma ne smemo deliti po veroizpovedi. Verske ločine niso reprezentativne.»

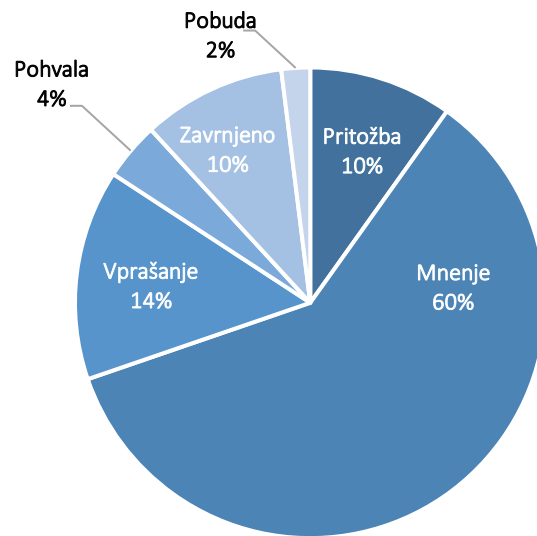
Koliko verskih vsebin pripravlja in predvaja RTV Slovenija, v kakšni obliki in dolžini ter katero uredništvo jih pripravlja, pa vsako leto določi Programsko-produkcijski načrt. Prenosi polnočnic na vseh treh programih, ki ste jih navedli, so vključeni v PPN 2024. Pri odločanju o tem, kaj vključiti v PPN, mora RTV Slovenija upoštevati ne samo število potencialnih gledalcev ali poslušalcev, temveč tudi vse zgoraj navedene vidike ter skrb za ranljive skupine, kot so invalidi, bolni, starostniki in drugi, ki sami ne morejo v cerkev in jim prenos na javni televiziji ali radiu pomeni zelo veliko.

STATISTIKA

Naziv OE	DECEMBER 2024	NOVEMBER 2024	DECEMBER 2023
PPE TELEVIZIJA SLOVENIJA			
SKUPAJ	64	90	57
Informativni program	32	68	38
Kulturno umetniški program	4	5	3
Razvedrilni program	12	3	11
Športni program	6	2	3
Program plus	0	0	0
TV Koper	0	1	0
TV Maribor	0	1	0
Ostalo	10	10	2
PPE RADIO SLOVENIJA			
SKUPAJ	7	12	6
Radio Prvi	5	8	5
Val 202	1	3	0
Ars	0	0	0
Radio Koper	0	0	0
Radio Maribor	0	1	0
Radio Si	0	0	0
Ostalo	1	0	1
RTV - PROGRAMI ZA NARODNI SKUPNOSTI			
SKUPAJ	0	0	0
TV Capodistria	0	0	0
Radio Capodistria	0	0	0
TV studio Lendava	0	0	0
Pomurski madžarski radio (MMR)	0	0	0
PPE MMC			
SKUPAJ	33	23	19
Novinarske vsebine	9	10	5
Uporabniške vsebine	23	10	14
Storitve	1	3	0
RTV SLOVENIJA			
SKUPAJ	48	54	168
Jezikovna kultura	5	13	2
Oglaševanje	3	3	0
Dostopnost in prilagojeni programi	7	3	5
RTV-prispevek	1	2	3
Tehnične zadeve	5	2	7
RTV SLO - splošno	10	4	75
Svet RTV Slovenija	0	0	0
Varuhinja	1	2	2
Ostalo	1	0	2
Zavrnjena obravnava	15	25	72
VSI ODZIVI	<u>152</u>	<u>179</u>	<u>250</u>

Statistika po vrsti odziva

SKUPAJ	<u>152</u>
Pritožba	15
Mnenje	91
Vprašanje	22
Pohvala	6
Pobuda	3
Zavrnjeno	15

SKUPAJ	<u>152</u>
Elektronska pošta	100
Spletni obrazec	19
Pismo	1
Telefon	32

